Державна Наукова Бібліотека ім. Короленко. Харків

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 109 (6085) | 15 мая 1938 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

МАЦНЕЕ СТАЛІНСКАЯ ДРУЖБА НАРОДАЎ

БЕЛАРУСКІ НАРОД ПАДЗЯЛЯЕ ВЯЛІКУЮ РАДАСЦЬ БРАЦКАГА ГРУЗІНСКАГА НАРОДА З ПОВАДУ ЗГОДЫ ТАВАРЫШАЎ СТАЛІНА І МОЛАТАВА БАЛАТЫРАВАЦЦА У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА ГРУЗІНСКАЙ ССР.

Згуртаваўшыся вакол партыі Леніна—Сталіна, працоўныя Совецкай Беларусі аднадушна вылучаюць сваімі кандыдатамі у Вярхоўны Совет БССР вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна і яго верных саратнікаў.

ДА ГАРАДСКІХ І РАЁННЫХ ПАРТКАНФЕРЭНЦЫЙ

У пераважнай большасці пярвічных парторганізацый КП(б)Б прайшлі справаздачна-выбарчыя сходы. Сходы з'явіліся сапраўднай большэвіцкай школай палітычнага выхавання членаў і кандыдатаў партыі. Партыйныя кіраўнікі і радавыя комуністы здавалі сур'ёзны палітычны экзамен у здольнасці на справе праводзіць лінію партыі і яе Сталінскага Цэнтральнага Камітэта.

Справаздачна-выбарчыя сходы прайшлі на высокім ідэйна-палітычным узроўні, пры вялікай актыўнасці комуністаў. Разгортваючы глыбокую, усебаковую крытыку і самакрытыку, члены партыі намячалі шляхі далейшага ўздыму партыйна-палітычнай работы ў пярвічных партарганізацыях.

Прайшоўшыя сходы паказалі, наколькі вырас ідэйна-палітычны ўзровень комуністаў і павялічыліся іх патрабаванні да сваіх кіраўнікоў. Справаздачна-выбарная кампанія садзейнічала яшчэ большаму павышэнню большэвіцкай пільнасці членаў і кандыдатаў партыі.

У склад новых партыкомаў і парторгаў выбраны лепшыя, правераныя комуністы, выпрабаваныя ў барацьбе з ворагамі народа, да канца адданыя справе партыі Леніна—Сталіна, справе нашай радзімы.

Раённыя партыйныя сходы і партыйныя канферэнцыі адбыліся ў Старажоўскім, Пухавіцкім, Рудзенскім і іншых раёнах. Сёння пачынаецца гомельская гарадская партыйная канферэнцыя. Хутка пачнуцца раённыя сходы і канферэнцыі іншых раёнаў.

Партыйныя арганізацыі Беларусі выходзяць да гарадскіх і раённых партканферэнцый, да раённых партыйных сходаў яшчэ больш згуртаванымі вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і правадыра працоўных усяго свету вялікага Сталіна, здольнымі выканаць усе гаспадарча-палітычныя задачы, што стаяць перад нашай краінай на сучасным этапе сацыялістычнага будаўніцтва. Гарадскія і раённыя партыйныя канферэнцыі і сходы павінны падвесці вынікі той работы, якую прарабіла кожная гарадская і раённая партарганізацыя ва ўсіх галінах палітычнай, гаспадарчай і культурнай дзейнасці раёна.

Прайшоўшы год азнаменаваўся нечуванымі поспехамі ў развіцці прамысловасці і сельскай гаспадаркі нашай краіны. Ленінска-сталінская нацыянальная палітыка забяспечыла велізарны росквіт Совецкай Беларусі, забяспечыла беларускаму народу культурнае і заможнае жыццё. БССР з'явілася квітнеючай індустрыяльна-аграрнай рэспублікай, магутным фарпостам на заходніх рубяжах Совецкага Саюза, а таму большавікі КП(б)Б павінны асабліва памятаць указанне таварыша Сталіна аб капіталістычным акружэнні.

«Пакуль існуе капіталістычнае акружэнне, будуць існаваць у нас шкоднікі, шпіёны, дыверсанты і забойцы, засыланыя ў нашы тылы агентамі замежных дзяржаў»,—гаворыць таварыш Сталін. Гэтае ўказанне правадыра павінны памятаць большавікі Совецкай Беларусі, мяжуючай з фашысцкай Польшчай. Партыя разграміла асіныя гнёзды трацкісцка-бухарынскіх бандытаў, гэтых злейшых ворагаў народа, і правяла вялікую работу па ачышчэнню сваіх радоў ад класава-варожых элементаў. Але на гэтым супакойвацца нельга.

Падыходзячы да гарадскіх і раённых партканферэнцый і сходаў партарганізацыі павінны мабілізаваць увагу комуністаў на павышэнне класавай пільнасці, на барацьбу за ліквідацыю наступстваў шкодніцтва.

«Выбары кіруючых партыйных органаў неабходна правесці пад знакам далейшага ўсямернага ўздыму партыйна-палітычнай работы, умацавання сувязі партарганізацый з масамі і паспяховага выканання палітычна-гаспадарчых задач, што стаяць перад партарганізацыямі». (З пастановы ЦК КП(б) аб выбарах кіруючых партыйных органаў).

Гарадскія і раённыя партканферэнцыі і райпартсходы праходзяць у час, калі беларускі народ рыхтуецца да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Большавікі Беларусі праводзяць гэту кампанію, накапіўшы вялікі вопыт агітацыйна-прапагандысцкай работы ў масах у часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Гэты вопыт павінен быць абагулен партыйнымі арганізацыямі і скарыстан у праводзімай кампаніі па выбарах Вярхоўнага Совета БССР.

За мінулы год да кіраўніцтва партыйнай, совецкай, гаспадарчай і грамадскай работай прышлі новыя кадры партыйных кіраўнікоў. Па Палескай вобласці з 37 пярвічных партарганізацый у 8-мі выбраны таварышы, упершыню прышоўшыя на партыйную работу. З 177 парторгаў нававыбраных налічваецца 57 чалавек; па Менскай вобласці, па няпоўных вестках, у 323 пярвічных партарганізацыях новых сакратароў партбюро выбрана 16 і парторгаў — 76 чалавек.

Маладыя кадры партыйных кіраўнікоў, упершыню прышоўшых да кіруючай партыйнай работы, патрабуюць штодзённай дапамогі, клапатлівага і ўдумлівага кіраўніцтва. На вялікі жаль, многія райкомы і гаркомы партыі не праяўляюць належных клопатаў аб новых партыйных кадрах. Не гаворачы ўжо аб сакратарах, нават інструктары гэтых партогранаў не наведваюць пярвічныя партарганізацыі, не аказваюць ім патрэбнай дапамогі.

На праходзіўшых справаздачна-выбарчых сходах члены партыі заслужана крытыкавалі большасць райкомаў і гаркомаў за іх адарванасць ад мас, за слабую дапамогу пярвічным партарганізацыям у іх рабоце, за тое, што райкомы не цікавіліся штодзенным жыццём партарганізацый, слаба кіравалі агітацыйна-прапагандысцкай работай, работай з комсамолам, са спачуваючымі і т. д.

Задача гарадскіх, раённых партыйных канферэнцый і сходаў заключаецца ў тым, каб на аснове большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі падрабязна абмеркаваць недахопы работы гаркомаў і райкомаў і намеціць практычныя мерапрыемствы па паляпшэнню ўсёй арганізацыйнай і партыйна-палітычнай работы.

Асаблівай увагі заслугоўвае становішча работы з комуністамі-адзіночкамі ў сельскіх раёнах. Раёны Добрушскі, Лагойскі, Камарынскі і іншыя не звяртаюць увагі на комуністаў-адзіночак, якія ў большасці прадастаўлены самім сабе; яны не займаюцца ў школах партасветы, ім не аказваецца неабходная дапамога ў павышэнні ідэйна-палітычнага ўзроўню.

Адказнейшая задача стаіць перад партарганізацыямі пагранічных раёнаў па ўмацаванню партыйнымі кадрамі пагранічнай паласы і перад усёй КП(б)Б — па ўзмацненню абароннай работы сярод рабочых і калгаснікаў рэспублікі. Гэтае пытанне павінна заняць цэнтральнае месца ў рабоце гарадскіх і раённых партканферэнцый і райпартсходаў.

Не менш важныя задачы стаяць перад партарганізацыямі ў справе правядзення веснавой сяўбы і мабілізацыі мас на барацьбу за сталінскі ўраджай. Ні на адну мінуту нельга забываць указання таварыша Сталіна аб тым, што палітыка і гаспадарка непадзельны. Спалучэнне партыйна-палітычнай работы з выкананнем гаспадарчых задач павінна быць пакладзена ў аснову работы партарганізацый і кожнага партыйнага кіраўніка.

Прамы абавязак партыйных арганізацый кожнага раёна—па-сапраўднаму ўзначаліць сацыялістычнае спаборніцтва рабочых і калгаснікаў, падтрымаць вытворчую ініцыятыву перадавых людзей, дабіцца поўнага выканання вытворчых планаў прадпрыемстваў і дзяржаўных планаў кожным калгасам, калгаснікам, аднаасобнікам.

Выберам у раённыя і гарадскія камітэты стойкіх большавікоў, непахісных ленінцаў-сталінцаў, беззаветна адданых справе партыі, бязлітасных да ворагаў народа. Правядзем раённыя сходы і партканферэнцыі так, каб партарганізацыя КП(б)Б яшчэ вышэй узняла сваю ўзброенасць у барацьбе за паспяховае вырашэнне стаячых перад намі задач, у барацьбе за далейшае ўмацаванне магутнасці нашай вялікай сацыялістычнай радзімы.

300-ТЫСЯЧНЫ МІТЫНГ У ТБІЛІСІ

ТБІЛІСІ, 13 мая. (БЕЛТА). Сёння пасля заканчэння работы ў дзённых зменах прадпрыемстваў з усіх канцоў горада ў цэнтр пачалі сцякацца калоны дэманстрантаў.

300 тысяч працоўных Тбілісі размясціліся на плошчы Закаўказскай федэрацыі і прылягаючых да яго вуліцах.

Мітынг-дэманстрацыю, прысвечаную выбарам у Вярхоўны Совет Грузінскай ССР, адкрыў выконваючы абавязкі старшыні Тбіліскага совета тав. Гвішыяні.

— Працоўным Тбілісі, сказаў ён, выпаў вялікі гонар. Таварышы Сталін і Молатаў паведамілі аб сваёй згодзе балаціравацца ў выбарчых акругах г. Тбілісі.

Радасныя і шчаслівыя аказанай увагі, працоўныя Тбілісі абавязваюцца **яшчэ вышэй паднясць непераможны сцяг партыі Леніна—Сталіна, яшчэ цясней згуртаваць свае рады ў непарушным блоку комуністаў і беспартыйных.**

Прамовы іншых аратараў таксама былі прасякнуты гарачай любоўю да вялікага Сталіна і яго бліжэйшага саратніка таварыша Молатава.

З яркай прамовай выступіў сакратар ЦК КП(б) Грузіі тав. Берыя. Ён гаварыў аб той велізарнай радасці, якую перажывае шчаслівы грузінскі народ, атрымаўшы вестку аб згодзе таварыша Сталіна і яго вернага саратніка таварыша Молатава балатыравацца ў выбарчых акругах горада Тбілісі.

300-тысячны мітынг звярнуўся да таварышаў Сталіна і Молатава з прывітальнай тэлеграмай.

ПАЧУЦЦЕ РАДАСЦІ

ГОМЕЛЬ, 14 мая. (Кар. «Звязды»). Радасна сустрэлі працоўныя Гомеля вестку аб тым, што вялікі правадыр народаў таварыш Сталін і яго слаўны саратнік — глава совецкага ўрада таварыш Молатаў далі згоду балатыравацца па выбарчых акругах сталіцы сонечнай Грузіі. На радзе прадпрыемстваў горада адбыліся шматлюдныя мітынгі, прысвечаныя гэтай знамянальнай падзеі.

На мітынгу рабочых машынабудаўнічага завода «Пролетарый» імя С. М. Кірава выступіў майстар механічнага цэха тав. Лакрыц.

— Грузія ў брацкай сям'і народаў вялікага СССР, — сказаў ён, — расквітнела пышным цветам. Расквітнела і наша БССР. Вялікі Сталін заўсёды клапоціцца аб дружбе народаў. Мы ад усёй душы падзяляем радасць грузінскага народа і будзем шчаслівы, калі родны Сталін дасць сваю згоду балатыравацца і па выбарчых акругах БССР.

З велізарным уздымам удзельнікі мітынга паслалі прывітанні таварышу Сталіну і грузінскаму народу.

У прывітанні на імя Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі Грузіі гаворыцца:

— 12 чэрвеня працоўныя шчаслівай сонечнай Грузіі ўсе, як адзін, пойдуць галасаваць за правадыра народаў, за генія чалавецтва, за таго, хто стварыў шчаслівае і радаснае жыццё грузінскаму народу і народам усяго Совецкага Саюза, 12 чэрвеня працоўныя сацыялістычнай Грузіі ўсе, як адзін, пойдуць з радасцю і гордасцю галасаваць за вялікага Сталіна і яго вернага саратніка Вячэслава Міхайлавіча Молатава.

Прывітанне вам, дарагія таварышы з Грузінскай сацыялістычнай брацкай рэспублікі, ад шчаслівага беларускага народа.

ПЕРАДВЫБАРЧЫ СХОД НАСТАЎНІКАЎ гор. ВІЦЕБСКА

ПРЫСУТНІЧАЛА 450 ЧАЛАВЕК

Кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР вылучаны таварышы І. В. Сталін, В. М. Молатаў, Л. М. Кагановіч, К. Е. Варашылаў, М. І. Калінін, Н. І. Ежоў, Г. М. Дзімітраў, А. А. Волкаў, А. М. Лявіцкі і А. Ф. Кавалёў.

З ПРАМОВЫ ДЫРЭКТАРА 4 ШКОЛЫ ТАВ. ІВАЦІКА

Мы ведаем, што няма ні адной галіны народнай гаспадаркі, культуры, навукі, ні аднаго ўчастка сацыялістычнага будаўніцтва, развіццё якога-б не было звязана з імем таварыша Сталіна. Гэта ён, наш мудры правадыр і настаўнік, нястомна клапоціцца аб беларускім народзе, аб яго шчасці і росквіце.

Я ўпэўнен, што выкажу думку ўсіх настаўнікаў, калі вылучу нашым першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР любімага і мудрага Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна. **(Бурныя апладысменты).**

З РЭЗАЛЮЦЫІ ПЕРАДВЫБАРЧАГА СХОДА НАСТАЎНІКАЎ ГОРАДА ВІЦЕБСКА

Мы, настаўнікі горада Віцебска, сабраўшыся на перадвыбарчы сход, аднадушна вылучаем першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР вялікага правадыра, настаўніка і друга беларускага народа Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна, які вядзе нашу краіну ад перамогі да перамогі.

Мы аднадушна вылучаем кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР верных саратнікаў вялікага Сталіна таварышаў В. М. Молатава, Л. М. Кагановіча, К. Е. Варашылава, Г. М. Дзімітрава, М. І. Калініна, Н. І. Ежова, а таксама таварышаў А. А. Волкава, А. М. Лявіцкага і А. Ф. Кавалёва.

У дзень выбараў у Вярхоўны Совет БССР мы, настаўнікі горада Віцебска, разам з усім народам яшчэ раз прадэманструем сваю любоў і адданасць большэвіцкай партыі, яе геніяльнаму правадыру таварышу Сталіну.

Звыш 500 калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Большэвік», Гомельскага раёна, сабраліся на перадвыбарчы сход. Кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР калгаснікі аднадушна вылучылі таварыша Сталіна і яго саратнікаў тт. Молатава, Калініна, Ежова і выконваючага абавязкі сакратара ЦК КП(б)Б тав. Волкава. Тут-жа на сходзе калгаснікі абмеркавалі зварот калгаснікаў калгаса імя Чапаева, Палтаўскай вобласці. НА ЗДЫМКУ: сход у калгасе «Большэвік». Фото Я. Салавейчыка.

ВЯЛІКАЕ ШЧАСЦЕ АДДАЦЬ СВАЕ ГАЛАСЫ ЗА таварыша СТАЛІНА

Перадвыбарчы сход на станкабудаўнічым заводзе імя Кірава

Сход аднадушна вылучыў кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР таварышаў І. В. Сталіна, В. М. Молатава, К. Е. Варашылава, Л. М. Кагановіча, М. І. Калініна, Н. І. Ежова, А. А. Волкава, А. М. Лявіцкага і Б. Д. Бермана. Прысутнічала 700 чалавек.

Учора на менскім станкабудаўнічым заводзе імя Кірава адбыўся перадвыбарчы сход, прысвечаны вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР.

Бурнымі апладысментамі сход сустрэў паведамленне аб згодзе таварышаў Сталіна і Молатава балатыравацца ў дэпутаты Вярхоўнага Совета Грузінскай ССР. З велізарнай увагаю былі заслуханы пастановы Ленінскай і Сталінскай акруговых выбарчых камісій горада Тбілісі аб рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета Грузінскай ССР таварышаў Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна і Вячаслава Міхайлавіча Молатава.

Выступіўшы першым майстар кавальскага цэха Аляксандр Афанасевіч Сокалаў заявіў, што калектыў завода і ўвесь беларускі народ, разам з слаўным грузінскім народам, перажываюць велізарную радасць. Працоўныя Совецкай Грузіі ўдастоіліся вялікага гонару галасаваць за роднага Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна і яго вернага саратніка Вячаслава Міхайлавіча Молатава.

Тав. Сокалаў уносіць прапанову аб вылучэнні кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР лепшага друга беларускага народа, бацьку і настаўніка Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Яго словы пакрываюцца бурнымі апладысментамі і гучнымі воклічамі ў гонар таварыша Сталіна.

Выступіўшыя на сходзе токар Цэрахаў, каваль Александровіч, слесар Кантаровіч, майстар Лапідус, фармоўшчыца Загорына, нармоўшчык Тыліндус унеслі прапановы аб вылучэнні кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР саратнікаў таварыша Сталіна таварышаў В. М. Молатава, К. Е. Варашылава, Л. М. Кагановіча, М. І. Калініна, Н. І. Ежова, а таксама таварышаў А. А. Волкава, А. М. Лявіцкага і Б. Д. Бермана.

Сход аднадушна прыняў рэзалюцыю і прывітальную тэлеграму грузінскаму народу.

З рэзалюцыі перадвыбарчага схода рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў завода імя Кірава

Мы, рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі станкабудаўнічага завода імя Кірава, сабраўшыся на перадвыбарчы сход па вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР, першыя свае ўзрокі накіроўваем да таго, хто даў нам шчаслівае і раднае жыццё, хто прывёў да перамогі сацыялізма ў нашай краіне, да таго, хто стварыў нашу Беларускую ССР, да таго, хто з'яўляецца творцам вялікай, мудрай, самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі, — да Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Сход аднадушна вылучае першым сваім кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР нашага любімага друга і правадыра народаў таварыша Сталіна.

Таксама вылучаем кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР любімых сыноў народа, верных саратнікаў таварыша Сталіна, выпрабаваных доўгалетняй барацьбой за сацыялізм таварышаў В. М. Молатава, К. Е. Варашылава, Л. М. Кагановіча, М. І. Калініна, Н. І. Ежова.

Мы вылучаем таксама кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета таварышаў А. А. Волкава, А. М. Лявіцкага, і Б. Д. Бермана.

ПЕРАДВЫБАРЧЫ СХОД НА ЗАВОДЗЕ ЛАНЦУГОЎ ГАЛЯ

Кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР вылучаны таварышы І. В. Сталін, В. М. Молатаў, К. Е. Варашылаў, Н. І. Ежоў, А. А. Волкаў, А. М. Лявіцкі і А. Ф. Кавалёў.

Прысутнічала 250 чалавек.

На менскім заводзе ланцугоў Галя 14 мая адбыўся перадвыбарчы сход рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў па вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР.

Гучнымі воплескамі ўсіх прысутных былі сустрэты прапановы рабочага тав. Капілава, начальніка зборачнага цэха тав. Рапапорта і іншых аб вылучэнні кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР любімых правадыроў партыі і ўрада — таварыша Сталіна і яго слаўных саратнікаў таварышаў В. М. Молатава, К. Е. Варашылава Н. І. Ежова, а таксама верных сыноў большэвіцкай партыі таварышаў А. А. Волкава, А. М. Лявіцкага і А. Ф. Кавалёва.

На мітынгу аднагалосна прынята рэзалюцыя, у якой калектыў завода выказвае сваю бязмежную адданасць партыі Леніна—Сталіна і лепшаму другу беларускага народа любімаму Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну.

Перадвыбарчы сход паслаў прывітальную тэлеграму выбаршчыкам Ленінскай і Сталінскай акруг горада Тбілісі ў сувязі са згодаю таварышаў Сталіна і Молатава балатыравацца ў дэпутаты Вярхоўнага Совета Грузінскай ССР па гэтых акругах.

МІТЫНГІ Ў ПАЛЕССІ

МОЗЫР, 13 мая. (Спец. кар. «Звязды»). Калгаснікі і ўсе працоўныя Палескай вобласці горача сустрэлі пісьмо калгаснікаў калгаса імя Чапаева. Усюды праходзяць з вялікай актыўнасцю шматлікія мітынгі і сходы калгаснікаў і рабочых прадпрыемстваў. Калгаснікі і рабочыя ў сваіх змястоўных красачных прамовах расказваюць, у якім паднявольнні жылі ў мінулым рабочыя і сяляне Палесся. Іх нават не лічылі за людзей, называлі палешукамі. Яны расказваюць аб шчаслівым сёння, бяруць на сябе канкрэтныя абавязацельствы палепшыць сваю работу, дабіцца высокага ўраджаю, узорна падрыхтавацца да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Рабочыя і калгаснікі выказваюць сваю гатоўнасць у любы момант стаць на абарону сваёй сацыялістычнай бацькаўшчыны.

З асаблівым уздымам прайшлі мітынгі ў калгасах «Новы свет», «Чырвоны партызан», «Чырвоны Кастрычнік», Слабодскага сельсовета, Мазырскага раёна.

У калгасе «Чырвоны Кастрычнік» на сходзе прысутнічала 207 калгаснікаў. Пасля зачыткі пісьма выступіў калгаснік тав. Шпілеўскі, які заклікаў усіх калгаснікаў і калгасніц павысіць тэмпы работы па правядзенню сяўбы, каб дзень выбараў у Вярхоўны Совет БССР сустрэць новымі перамогамі. Таварышы Тарасевіч, Сарачук і Рыхвальскі ў сваіх выступленнях расказалі сходу аб тых вялікіх зменах, якія адбыліся ў жыцці беларускага сялянства. У прынятай рэзалюцыі калгаснікі ўзялі на сябе абавязацельствы:

— Да дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР ўзорна правесці ўсе сельскагаспадарчыя работы, выканаць у тэрмін дзяржаўныя абавязацельствы, падрыхтавацца ўзорна да ўборкі ўраджаю. Правесці прапалку азімых адзін раз, яравых зернавых два разы, тэхнічных культур тры разы і зрабіць акучванне бульбы два разы. **Вл. МАЧАЛЬСКІ.**

—О—

ВЫСТАЎКА „КАНСТЫТУЦЫЯ СССР“

МАГІЛЕЎ. Магілеўскі дом партактыва арганізаваў у дапамогу агітатарам спецыяльную выстаўку на тэму: «Канстытуцыя СССР». Выстаўка малюнніча характарызуе росквіт нашай радзімы пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі, адлюстроўвае сацыялістычнае будаўніцтва БССР. Асобна паказан рост горада Магілева, яго сучаснае.

БЮДЖЭТ ДЗЯРЖАЎНАГА СОЦЫЯЛЬНАГА СТРАХАВАННЯ НА 1938 ГОД

Совет Народных Камісараў Саюза ССР зацвердзіў прадстаўлены Усесаюзным цэнтральным советам прафесіянальных саюзаў зводны бюджэт дзяржаўнага сацыяльнага страхавання на 1938 год.

Даходная частка бюджэта зацверджана ў суме 6 мільярдаў 323 мільёны рублёў. Расходная частка бюджэта складае 5 мільярдаў 900 мільёнаў рублёў.

З усёй сумы расходаў 3.465.600 тыс. руб. прызначаны на выплату дапамог і пенсій; 654.400 тыс. руб. накіроўваецца на абслугоўванне дзяцей; 1.034.200 тыс. руб. асігнуецца на дамы адпачынку, санаторыі і курорты; 50.000 тыс. руб. прызначана на развіццё турызма і альпінізма; 147.900 тыс. руб.—на фізкультуру; расходы з бюджэта сацыяльнага страхавання на лячэбнае харчаванне складуць 99.600 тыс. руб.; на датацыі касам узаемадапамогі рабочых і служачых асігнуецца 104.200 тыс. руб.; на паркі культуры і адпачынку — 27.000 тыс. руб.; на асвету — 84.100 тыс. руб.; на ўрачэбны кантроль — 19.500 тыс. руб.; на інспекцыю працы — 78.500 тыс. руб.; на прэміраванне страхавога актыва — 5.000 тыс. руб.; на арганізацыйна-адміністрацыйныя расходы па сацыяльнаму страхаванню — 80.000 тыс. руб.

У пастанове аб зацвярджэнні бюджэта дзяржаўнага сацыяльнага страхавання на 1938 год Соўнарком СССР адзначыў, што ў 1937 годзе профсаюзы палепшылі работу ў галіне сацыяльнага страхавання. Створаныя на прадпрыемствах і ва ўстановах пры фабрычна-заводскіх і мясцовых камітэтах советы сацыяльнага страхавання садзейнічалі палепшанню справы, яны садзейнічалі, у прыватнасці, лепшай арганізацыі дапамогі на даму захварэўшым рабочым і служачым; дзякуючы іх дзейнасці палепшыўся таксама кантроль за выдачай бальнічных лісткоў. Значна палепшылася сацыяльнае страхаванне служачых у сувязі з прыраўненнем іх да рабочых у адносінах норм забеспячэння, а таксама ў сувязі з распаўсюджаннем на іх пенсіённага забеспячэння па старасці. Узрасла колькасць рабочых і служачых, накіроўваемых ў дамы адпачынку, у санаторыі і на курорты; значна павялічыліся асігнаванні на дапамогу па цяжарнасці і родах, на абслугоўванне дзяцей, на развіццё фізкультуры, турызма і т. п.

У рэзультаце палепшання ўмоў працы, уздыму дабрабыту працоўных, а таксама палепшання медыцынскага абслугоўвання застрахаваных, знізілася захворваемасць.

Праведзеная ў 1937 годзе рэформа страхавых тарыфаў садзейнічала ўпарадкаванню фінансавай сістэмы сацыяльнага страхавання і абслугоўвання застрахаваных.

Побач з наяўнымі поспехамі Соўнаркам СССР адзначыў таксама буйныя недахопы ў рабоце прафесіянальных саюзаў у галіне сацыяльнага страхавання: а) советы сацыяльнага страхавання не здолелі яшчэ дабіцца шырокага ўдзелу рабочых мас, асабліва жанчын, у рабоце па сацыяльнаму страхаванню; б) не забяспечана рэгулярная справаздачнасць профсаюзаў перад шырокімі масамі рабочых і служачых па выдаткаванню сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання; в) нездавальняюча пастаўлена рэвізія выдаткавання страхавых сродкаў; г) вялікія сродкі, асігнаваныя на будаўніцтва дамоў адпачынку і санаторыяў, скарыстоўваліся ў недастатковай ступені (план будаўніцтва 1937 года выканан толькі на 58 проц.).

Совет Народных Камісараў СССР адобрыў прапанову ВЦСПС аб павелічэнні расходаў на дапамогу па цяжарнасці і родах да 991,5 млн. рублёў, супроць 785,6 млн. у 1937 годзе і 376 млн. у 1936 годзе; лік рабочых і служачых, накіроўваемых у дамы адпачынку, санаторыі і курорты, павінен быць павялічан на 348 тыс. чалавек у параўнанні з мінулым годам; сетка піонерскіх лагераў павінна быць значна расшырана: лік дзяцей, накіроўваемых у гэтыя лагеры, павінен быць павялічан з 309 тыс. у мінулым годзе да 398 тыс. у бягучым годзе.

Захаваўшы на 1938 год існаваўшы ў мінулым годзе парадак фінансавання піонерскіх лагераў з боку гаспадарчых арганізацый і іншых устаноў, Соўнарком СССР устанавіў, што піонерскія лагеры павінны знаходзіцца ў веданні прафесіянальных саюзаў у асобе фабрычна-заводскіх і мясцовых камітэтаў і што ў далейшым піонерскія лагеры павінны будавацца не абязлічана, а пры прадпрыемствах і ўстановах.

Цэнтральным Камітэтам прафесіянальных саюзаў прапанована выдзеліць з сродкаў профбюджэта ў 1938 годзе на фінансаванне кас узаемадапамогі не менш 58 проц. асігнаванняў, адпускаемых на гэтую мэту па бюджэту дзяржаўнага сацыяльнага страхавання.

«Праўда», 14 мая.

СЁННЯ АДКРЫВАЕЦЦА V ГОМЕЛЬСКАЯ ГАРАДСКАЯ ПАРТЫЙНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

РАХУНАК ГАРКОМУ ПАРТЫІ

Шматгранные палітычнае жыццё, рост палітычнага ўзроўню комуністаў прад'яўляюць павышаныя патрабаванні да кіраўніцтва партыйных арганізацый. У гэтай сувязі зусім зразумела важнасць сістэматычнай дапамогі парткомам з боку гаркома партыі. Між тым якраз гэта галіна работы з'яўляецца яго вельмі слабай.

Гарком партыі практыкуе выклік нарад сакратароў парткомаў. Гэта вельмі добра. Але ў большасці яны пераўтвараюцца ў апаратныя летучкі па «накачванню». Нарады павінны з'яўляцца партыйнай школай, дзе партыйныя кіраўнікі вучыліся-б працаваць, дзе-б таварышы абменьваліся сваім вопытам. На маю думку, было-б вельмі карысна перыядычна на нарадах сакратароў парткомаў, партаргаў, ды і на пленумах гаркома заслухоўваць даклады аб вопыце партыйнай работы.

Партыя і асабіста таварыш Сталін вучаць партыйных кіраўнікоў не толькі вучыць, але і самім вучыцца ў мас. Гэтага, на жаль, не відаць у стылі работы гаркома. Я на працягу трох год працую сакратаром парткома, але са мною ні разу ніхто з гаркома не раіўся, не аказваў дапамогі. Тут наогул заведзена, што пакуль сакратар парткома сам не прыйдзе ў гарком, яго не выклікаюць, і ён не патурбуюць, не запытваюцца, над чым ён працуе, якая дапамога яму патрэбна.

Сувязь гаркома з пярвічнымі партарганізацыямі ў большасці абмежавана тэлефоннымі званкамі і розных паперамі. Ні разу інструктары гаркома не выступалі на сходах нашай партарганізацыі і не цікавяцца, як мы працуем. На ўчастках работы, якія абслугоўвае наш партком, інструктары не бываюць і не ведаюць, якія патрабаванні ставяць партарганізацыі і дапамагаюць нам.

Я лічу, што гарком павінен перабудаваць сваю работу, каб кожная партарганізацыя адчувала штодзённую дапамогу. Новы склад гаркома павінен па-большэвіцку выправіць недахопы, кіраваць сістэматычна работай партыйных арганізацый, які відаць, праводзіць паасобныя размовы з сакратарамі парткомаў і партаргамі.

Я паміне партканферэнцыі, што новы склад гаркома партыі, што яны зусім слаба звязаны з шырокай партыйнай масай, не гутараць з радавымі комуністамі. Работнікі гаркома прывыкшаюць да прадпрыемстваў (зашчыта і гэта бывае вельмі рэдка) і абмяжоўваюцца наведваннем толькі парткома і заўкома.

Часам для вырашэння асобных пытанняў нам абавязкова патрабуецца парада. Мы звяртаемся ў гарком партыі. Але трэба сказаць, што з боку некаторых работнікаў, у тым ліку і загадчыкаў аддзелаў, не заўсёды атрымаеш належны адказ. У большасці нам раяць: «Вырашайце самі, калі глупства наробіце — выправім». Бясспрэчна, правільна, што патрэбна самастойнасць у вырашэнні пытанняў, але з дапамогай работнікаў гаркома, як людзям, маючым больш вопыту партыйнай работы, не выказаць сваёй думкі па закранутых нас пытаннях.

Некалькі слоў аб сходах партыйнага актыва. Восем раз было года, як у нас быў сход партактыва. Гарком замураўся ў кабінетах і скліканнем пашыраных пленумаў. Нават на такому важнейшаму пытанню, як выпрацоўка партыйных кадраў, на пленуме ЦК ВКП(б), гарком не знайшоў часу склікаць гарадскі сход партыйнага актыва.

Нельга не адзначыць, што на ўсім праменні прадпрыемстваў Гомеля наш гарком не хоча займацца на ўсім глыбіні вывучэння выпрацоўкі кадраў. Дзякуючы гэтаму ў гарадзе не склікаліся на ўзорнай пасада партыйныя актывы.

А. Г. ЛЕВІН,
сакратар парткома Тлушчакамбіната.

ПАЛЕПШЫЦЬ ПАРТЫЙНАЕ КІРАЎНІЦТВА КОМСАМОЛАМ

З моманта пастановы ЦК ВКП(б), аб адзначэнні ўважлівым да ВЛКСМ, гомельская комсамольская арганізацыя рэкамендавала ў партыю 291 чалавека — лепшых, правераных комсамольцаў, адданых справе Леніна—Сталіна.

Да апошняга часу ростам партыі за лік комсамольцаў ніхто не займаўся, часамі несур'ёзна падыходзілі да даваючых рэкамендацый. У выніку за 1936 год рэкамендавана ў партыю ўсяго 18 чалавек, у 1937 годзе — 60 чалавек. З снежня квартал 1937 года і па чэрвень 1938 года рэкамендавана ў партыю 213 чалавек, з іх рабочых — 140, студэнтаў — 66, служачых — 85. Бюро гаркома партыі зацвердзіла пакуль што 84 чалавекі, а астатнія знаходзяцца ў стадыі афармлення.

У працэсе штодзённай работы ворагі хаваліся вырашаць камрачыя комсамольскія важныя даручэнні. Часам усё прымалі рэкамендацыі ворагу комсамольцаў у партыю, з вярбаванымі па патрабаванні ліпнікамі, у выніку чаго ў партыю трапілі такія, як Філімонаў, Абрамовіч, Фрыдман, Гершанок не былі рэкамендаваны, але ворагаў такіх, што не маглі адказаць на пытанні «экзаменуючага».

Сярод рэкамендаваных у партыю: т.т. Штэрац — комсамолец-інжынер, выкладчык у сучасны момант начальнікам аднаго з буйных цэхаў шклозавода імя Сталіна, Кафман — вылучаны рэдактарам шматтыражкі завода імя Кірава і рад іншых.

Большасць комсамольцаў, рэкамендаваных у партыю, прымалі актыўны ўдзел і палітычна выраслі ў часе кампаніі па выбарах у Вярхоўны Совет СССР. Гэта члены ўчастковых выбарчых камісій, давераныя на ўчастках — тт. Ошэраў, Варанцоў, Разявін і інш.

Слаба ідзе рост партыі за лік комсамольцаў-стаханаўцаў; трэба сведчыць аб тым, што ў нас недастатковая работа з боку партыйных і комсамольскіх арганізацый.

Некаторыя пярвічныя арганізацыі, як шклозавода імя Сталіна, ЦЭС і рад іншых, недапушчальна марудна афармляюць рэкамендаваных комсамольцаў у партыю. У тых арганізацыях марудна рэкамендавалі на лепшых комсамольцаў.

Рад пярвічных партыйных арганізацый не выконвае сваіх абавязкаў па кіраўніцтву комсамолам, адсутнічае штодзённая дапамога комсамольскім арганізацыям з боку партарганізацый.

За 1938 год комсамольская арганізацыя фабрыкі «Везувій» прыняла ў партыю толькі 11 чалавек. За ўвесь час на 11, у партыю з комсамольскай арганізацыі ў 120 чалавек рэкамендавана 2. Аналагічнае становішча на фабрыцы «Казім» імя Клары Цэткін, заводзе імя Кірава, шклозаводзе імя Сталіна і «Камінтэрн».

У рэзультаце адсутнасці штодзённага партыйнага кіраўніцтва комсамольская работа у гэтых арганізацыях пастаўлена нездавальняюча.

Партыйныя арганізацыі ў ранейшы год не засвоілі справы пад'ёма абвясцічных комсамольскіх арганізацый. Яны, відаць, бралі прыклад з гаркома партыі, які таксама не цікавіўся і не ўмацоўваў партыйнае кіраўніцтва комсамолам.

Трэба сказаць, што гарадская партыйная канферэнцыя выкрые недахопы ў рабоце комсамольскай і партыйнай арганізацый. Гэта дасць магчымасць карэнным чынам палепшыць кіраўніцтва і работу з комсамолам.

І. С. КАПЛУНСКІ,
сакратар Гомельскага гаркома комсамола.

У партыйным кабінеце новабеліцкага дрэваапрацоўчага камбіната імя Ежова (Гомель). НА ЗДЫМКУ: агітатары рыхтуюцца да заняткаў. На пярэднім плане — агітатар тав. В. В. Валчанін. Фото Я. Салавейчыка.

УВАГУ ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ ВОДНАГА ТРАНСПАРТА

Справаздача гаркома партыі бясспрэчна будзе насычана багатымі фактамі і лічбамі шматграннага жыцця партыйных арганізацый горада. Але наўрад ці зможа дакладчык падрабязна ахарактарызаваць такую галіну народнай гаспадаркі, як водны транспарт. Такі вывад я раблю таму, што гарком не займаўся водным транспартам і не ведае яго работы.

У гаркоме партыі ўстанавілася такая традыцыя, што водным транспартам трэба займацца толькі тады, калі адбываюцца там якія-небудзь выключныя падзеі. Між тым, вядома, што наша партыя і асабіста таварыш Сталін удзяляюць вялікую ўвагу воднаму транспарту, які ўсё яшчэ працуе нездавальняюча. На жаль, гэтай увагі не адчуваецца з боку Гомельскага гаркома партыі. Яго работнікі на транспарце не бываюць. Бюро гаркома ні разу не заслухала справаздач ні партыйнага, ні гаспадарчага кіраўніцтва басейна.

У 1937 годзе гомельскі судна-рамонтны завод зацягнуў рамонт суднаў. Работу тармазіла адсутнасць патрэбных дэталяў і матэрыялаў, якія можна было выпрацоўваць на гомельскіх прадпрыемствах. Патрэбна была дапамога гаркома. Але гэта дапамога своечасова не была аказана — і ў рэзультаце рамонт быў сарван. Толькі пасля прыезду інструктара ЦК КП(б)Б гарком заняўся гэтым пытаннем і аказаў некаторую дапамогу заводу. З таго часу водны транспарт больш не адчуваў дапамогі гаркома.

Новы склад гарадскога камітэта партыі павінен удзяляць штодзённую ўвагу партарганізацыям басейна і дапамагчы ўзняць работу воднага транспарта на ўзровень, адпаведны патрабаванням нашай партыі і ўрада.

М. П. ЛЯСКОЎ,
сакратар парткома Ўпраўлення Днепра-Дзвінскага рачнога параходства.

ПРЫЦЯГНУЦЬ ДА АКТЫЎНАЙ РАБОТЫ ЧЛЕНАЎ ПЛЕНУМА

Членам пленума Гомельскага гаркома партыі я з'яўляюся ўжо на працягу даволі доўгага часу. Раней мяне зусім не прыцягвалі да работы. Усе мае абавязкі, як члена гаркома, зводзіліся да наведвання пасяджэнняў пленума.

За апошні час мяне пачалі некалькі больш прыцягваць да работы, але ўсё-ж недастаткова. Прычым, калі заданні даюцца, ніхто не цікавіцца, як яны выконваюцца. Нельга не адзначыць і такі факт. Я абследваў работу партарганізацыі Белкаапмалако. Выявілася, што ў гэтай арганізацыі была вялікая засмечанасць, што тут здаровую работу раз'ядаюць склокі. Я свае вывады перадаў гаркому. Але справа не даведзена да канца. Да гэтага часу я не ведаю пра лёс гэтых матэрыялаў.

Я ахвотна выконваю даручэнні, што атрымліваю. Мяне прымацавалі да некаторых пярвічных партарганізацый па правядзенню справаздачна-выбарчых сходаў. Працаваў я і на выбарчым участку ў часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Але трэба прама сказаць, што калі я хоць і недастаткова, але ўсё-ж выконваю пэўную работу, то рад іншых членаў пленума зусім не прыцягваюцца да актыўнай работы.

Неабходна адзначыць, што бюро гаркома ні разу не склікала нас для абмену вопытам, для выяўлення недахопаў у рабоце. Нават калі праводзяцца нарады сакратароў парткомаў і партаргаў, то бюро гаркома чамусьці не запрашае для ўдзелу членаў пленума.

Сакратары гаркома не цікавяцца таксама ўмовамі работы і жыццём членаў пленума. Пра гэта са мной ні разу не гутарылі.

В. АДАМОВІЧ,
член пленума Гомельскага гаркома КП(б)Б.

ГАРКОМ ПАРТЫІ НЕ ДАПАМАГАЕ

Партыйная арганізацыя «Палесдруку» падыйшла да справаздачна-выбарчага схода згуртаванай і палітычна вытрыманай. На справаздачна-выбарчым сходзе, прайшоўшым на высокім ідэйна-палітычным узроўні, была разгорнута большэвіцкая крытыка і самакрытыка недахопаў работы асобных членаў партыі і парткома ў цэлым.

Улічыўшы ўказанні справаздачна-выбарчага схода, новы склад парткома разгарнуў работу школ партыйнай асветы. Раней у нас не было ахоплена партвучобай 6—7 чалавек. Зараз усе гэтыя таварышы займаюцца ва ўноўстворанным гуртку. Справаздачна-выбарчы сход адзначыў слабую работу парткома з палітбяседчыкамі і агітатарамі. Выпраўляючы гэты недахоп, мы правялі дзве нарады з агітатарамі па пытанню падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. На прымацаваным да нас выбарчым участку створана 29 гурткоў з ахопам 700 чалавек выбаршчыкаў, якія рэгулярна займаюцца 5 разоў у месяц.

Апрача гэтага праведзены агульныя сходы ўсіх выбаршчыкаў з дакладам аб міжнародным становішчы. Уся палітыка-выхаваўчая работа праводзіцца на аснове выпрацаванага парткомам плана.

У сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у Вярхоўны Совет БССР на фабрыцы шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва і стаханаўскі рух. З 735 рабочых прадпрыемства стаханаўцаў налічваецца 472 чалавекі і 145 чалавек ударнікаў. Да першамайскага свята за ўзорную работу па выкананню плана (за красавік — 128,7 проц.) наборны цэх атрымаў пераходны сцяг. У гэтым цэху нядрэнна арганізавана палітвыхаваўчая рабэта сярод рабочых.

Заключыўшы соцдагавор з м… друкарняй імя Сталіна, мы зма… за першынства ў соцспаборніцт… атрыманне пераходнага сцяга т… ЦП саюза. Прадпрыемства ў цэл… канала план за красавік мес… 102,8 проц., а за першую дэкаду … на 105,8 проц.

Не гледзячы на ўсе гэтыя ста… паказальнікі, мы яшчэ маем рад… хопаў у тым, што партыйны ка… я, як новы сакратар, не ўсё яш… білі для таго, каб палепшыць … па росту партыі, недастаткова … ем з спачуваючымі, комсамолы… кандыдатамі партыі.

Я, як малады партыйны работ… якай дапамогі ў сваёй рабоце не … ліваю ад Гомельскага гаркома … не гледзячы на тое, што на с… здачна-выбарчым сходзе члены … ўказвалі на гэты недахоп. Пасля … становішча нiколькі не палепшы…

Мне патрэбна вялікая дапам… боку інструктара гаркома, але на… прыемстве ён бывае рэдкім гос… прад'яўляю гарадскому камітэту … тыі патрабаванне, каб у далейш… работу з вылучэнцамі апошні з… самую сур'ёзную ўвагу. На мой … неабходна было-б правесці карот… міновыя курсы для сакратароў п… маў і сістэматычна праводзіць … па абмену вопытам работы, скла… плана і т. д.

Толькі тады, калі гарком парт… паможа нам — маладым работні… у рабоце, мы зможам справіцца … вялікімі задачамі, якія ўсклад… нас вялікая партыя Леніна—Ста…

М. КРЭМЕРА,
сакратар парткома фаб… «Палесдрук».

ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНАЕ ВЫХАВАННЕ ПРАЦОЎНЫХ

Работа па інтэрнацыянальнаму выхаванню мас стала перад партыйнай арганізацыяй, як важнейшая задача прапаганды і агітацыі.

Раней дакладчыкаў па міжнародных пытаннях мы звычайна чакалі ад гаркома партыі, а з тае прычыны, што гарком прысылаў іх рэдка, дык і дакладаў на гэту тэму было вельмі мала. Між тым, цікавасць рабочых і служачых да адбываючыхся падзей за мяжой з кожным днём усе павышаецца. Мы паставілі перад сабой задачу падрыхтаваць сваіх агітатараў, прапагандыстаў, бяседчыкаў, каб яны былі здольны асвятляць праблемы міжнароднай палітыкі. Для гэтага на сходах агітказлектыва партком сістэматычна інструктуе агітатараў, дапамагае ім разбірацца ў асобных падзеях, якія адбываюцца за мяжой.

Рэзультаты ў наяўнасці. Зараз нашы агітатары сістэматычна праводзяць гутаркі па пытаннях міжнароднага становішча.

На прадпрыемстве працуе ў нас 23 агітатары. Два разы ў пяцідзёнку яны праводзяць палітінфармацыю аб важнейшых падзеях за мяжой. Пры гэтым яны карыстаюцца не толькі газетнымі матэрыяламі, але і брашурамі, якія асвятляюць тую ці іншую міжнародную праблему, знаёмяцца з літаратурай, якая паказвае ўмовы жыцця працоўных у краінах фашызма.

Пачуццё інтэрнацыяналізма і адказнасці за ўмацаванне абароназдольнасці нашай краіны з кожным днём расце. Стаханаўка т. Краснагорская ў часе гутаркі аб падрыхтоўцы сусветнай вайны фашысцкімі дзяржавамі заявіла:

— У адказ на проіскі фашыстаў будзем мацаваць абарону нашай радзімы, будзем павышаць прадукцыйнасць працы!

Гутаркі аб міжнародным становішчы, аб жыцці нашых брацкіх комп… праводзяцца і на прымацаваным … барчым участку. На ўчастку … дуюць 34 агітатары. Агітатар тав… хаў, беспартыйны, вельмі добра … ямляе слухачоў гуртка з па… міжнароднага характару. У яго … слухач тав. Багданава раней не … тавалася ў элементарных пыт… міжнароднага становішча. Зара… досыць добра азнаёмлена з важн… мі падзеямі, якія адбываюцца за … жом, пры чым нават можа па… на карце любую краіну.

Больш за ўсё цікавяць рабочы… баршчыкаў на выбарчым участк… танні гераічнай барацьбы іспанс… кітайскага народаў, агрэсіўныя … Германіі, Японіі і Італіі.

У гуртку тав. Данільчыка сл… не задаволіліся выпадковай ін… цыяй аб міжнародных падзеях і … бавалі ад свайго агітатара рабіц… кія інфармацыі кожны раз пера… чаткам заняткаў па вывучэнню … жэння аб выбарах у Вярхоўны … БССР».

Сістэматычна інфармуюць сваіх … хачоў аб міжнародным становішч… татары тт. Грышчанка, Палуноўс… шыя.

Аднак, трэба прызнаць, што ў … інтэрнацыянальнага выхавання … маем і многа недахопаў. Мы нед… кова кансультыруем агітатараў п… таннях міжнароднага становішч… правяраем якасці праводзімых … каў агітатарамі.

Гарком партыі павінен аказва… стэматычную дапамогу пярвічным … арганізацыям ва ўзорнай пастан… інтэрнацыянальнага выхавання пр… ных.

М. ГРАНАДШТЭ…,
сакратар парткома фабр… «Везувій».

ГОМЕЛЬСКАЯ ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯ ПЕРАД СВАЕЙ V КАНФЕРЭНЦЫЯЙ

15 мая спаўняецца год з дня правядзення IV гомельскай гарадской партыйнай канферэнцыі. Прайшоўшы год багат велізарнымі поспехамі ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі нашай квітнеючай радзімы, атрыманымі пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі і яе Цэнтральнага Камітэта на чале з вялікім правадыром таварышам Сталіным. Прайшоўшы год знамянальны і па рэзультатах выбараў у Вярхоўны Совет СССР, калі мільённыя масы працоўных дэманстравалі непарушны саюз народа са сваёй партыяй, бязмежную адданасць ёй. У Гомелі і па раёну за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных галасавала 98,8 проц. выбаршчыкаў.

Узброіўшыся мудрымі ўказаннямі таварыша Сталіна на лютаўска-сакавіцкім Пленуме ЦК ВКП(б), Гомельская партыйная арганізацыя, як і ўся партыя, правяла вялікую работу па выкрыццю і выкарчоўванню трацкісцка-бухарынскай, нацыянал-фашысцкай банды шпіёнаў і шкоднікаў. Задача большэвікоў — не аслабляць, а павышаць рэвалюцыйную пільнасць, каб вырваць з карэннем варожае ахвосце, якое дзе-ні-дзе яшчэ асталося.

Трэба прызнаць, што ў вялікай рабоце па ачыстцы сваіх радоў ад ворагаў народа, ад выпадковых людзей, Гомельская партарганізацыя дапусціла рад памылак, выключаючы з партыі чэсных большэвікоў. Гэтыя памылкі са сталінскай мудрасцю ўскрыты студзеньскім Пленумам ЦК ВКП(б).

—о—

І. М. КУРГАН,
САКРАТАР ГОМЕЛЬСКАГА ГАРКОМА КП(б)Б

—о—

Па Гомельскай партарганізацыі з пачатку праверкі партдакументаў у 1935 годзе і да апошняга часу было выключана з радоў партыі 1.383 чалавекі, з якіх па матывах «за пасіўнасць»—300 чалавек. Бюро гаркома у тэрмін, устаноўлены ЦК ВКП(б), разгледзела 450 апеляцый. 260 чалавек адноўлена ў радах партыі, прычым 150 адноўлена без усякіх партыйных спагнанняў. ГК КП(б)Б прыцягнуў да адказнасці 10 паклёпнікаў, якія беспадстаўна зняславілі чэсных большэвікоў. Недахопам у рабоце гаркома з'яўляецца тое, што ён не правяраў сістэматычна, як адноўленыя ў партыі таварышы прыцягваюцца да актыўнага партыйнага жыцця.

Ачышчаючы свае рады ад ворагаў, партарганізацыя правяла вялікую работу па вылучэнню на адказную кіруючую работу вырасшых людзей, адданых справе партыі Леніна—Сталіна. За справаздачны год вылучана 450 чалавек, з іх 183 беспартыйных таварышаў. 23 дырэктары прадпрыемстваў, 10 старшынь арцеляў, 52 сакратары парткомаў і парторгаў, 17 старшынь фабзаўмясцкомаў, 76 начальнікаў цэхаў і 113 майстраў цэхаў — гэта людзі, якія вылучаны за апошні год з нізоў — вырасшыя партыйныя і непартыйныя большэвікі.

Зусім нездавальняюча пастаўлена работа па прыёму ў партыю лепшых людзей. На прадпрыемствах, ва ўстановах і арганізацыях ёсць сотні людзей, даказаўшых сваю адданасць партыі Леніна—Сталіна, але з гэтымі людзьмі не праводзіцца сталай масава-выхаваўчай работы. Слаба ідзе папаўненне радоў партыі за лік спачуваючых і комсамольцаў. Па ўсёй гарадской арганізацыі за мінулы год прынята ў партыю 23 чалавекі, з якіх у кандыдаты 9, і пераведзена з кандыдатаў у члены 14. У такіх буйнейшых партыйных арганізацыях, як шклозавода імя Сталіна, станкабудаўнічага завода імя Кірава, тлушчакамбіната «Спартак», за ўвесь час прынята ў партыю па 2—3 чалавекі.

За чатыры з паловай месяцы гэтага года прыняга ў партыю 192 чалавекі. За лік каго расце партарганізацыя? У кандыдаты партыі прынята тав. Краснагорская А. І. — стаханаўка, якая мае 25-гадовы вытворчы стаж, член горсовета і член Акруговай выбарчай камісіі. Яна бліскуча спраўляецца з вытворчай і грамадскай работай. У кандыдаты партыі прынята таксама А. С. Прыходзькіна — комсамолка, інжынер-тэхнолаг, якая, працуючы членам участковай выбарчай камісіі, праявіла сябе, як энергічны і да канца адданы справе нашай партыі работнік, прынята таксама ў кандыдаты партыі ордэнаносец, член пленума гаркома ЛКСМБ, член горсовета тав. Вілетнікава. Аднак, прызнаць становішча з ростам партыі здавальняючым ніяк нельга.

Нельга сказаць, што гарком поўнасцю перабудаваў сваю работу так, як патрабуе гэтага ЦК ВКП(б). У радзе выпадкаў не было спалучэння гаспадарчай работы з партыйна-масавай. Недастаткова дапамагалі мы пярвічным партарганізацыям у іх штодзённай рабоце, мала заслухоўвалі на пасяджэннях бюро даклады сакратароў парткомаў і парторгаў.

Пытанне авалодання большэвізмам займала цэнтральнае месца ў рабоце партарганізацыі. 2235 членаў і кандыдатаў партыі ахоплены рознымі відамі партыйнай вучобы. Для іх створана 91 школа па вывучэнню гісторыі нашай партыі па першакрыніцах, 43 школы па вывучэнню гісторыі партыі па падручніку, 23 школы палітграматы, дзе вывучаецца кніга «Наша радзіма», 11 райпартшкол і 8 агульнаадукацыйных груп. Для кіраўніцтва школамі вылучана 120 прапагандыстаў, з якіх 30 раней не былі на прапагандысцкай рабоце, але не дрэнна авалодваюць майстэрствам большэвіцкай прапаганды. Сярод іх асабліва выдзяляюцца тт. Васерман, Веткін, Ліўшыц, Цёмкін і інш. Для прапагандыстаў праводзяцца сістэматычныя кансультацыі і семінары. Па гораду ёсць 10 добра абсталяваных парткабінетаў і Дом партактыва, дзе навучаецца ў розных гуртках больш 600 комуністаў.

Аднак, не гледзячы на ўсе ўмовы для ўзорнай пастаноўкі партыйнай вучобы, усё-ж у некаторых арганізацыях гэта справа пастаўлена вельмі слаба. Па гораду неахоплена вучобай 300 комуністаў. Асабліва дрэнна ў партарганізацыях аўтарамонтных майстэрань, плодавінзавода і інш., дзе ні адзін комуніст не вучыцца. Трэба прызнаць, што гарком КП(б)Б недастаткова звяртаў увагі на партыйную прапаганду і агітацыю.

Скарыстоўваючы вялікі вопыт масава-палітычнай работы ў часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР, Гомельская партыйная арганізацыя разгарнула вялікую работу па выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Па няпоўных даных, на 15 красавіка па гораду налічвалася 1975 гурткоў, у якіх навучаецца 41551 чалавек. Цэнтр агітацыйнай работы зараз пераносіцца на выбарчы ўчастак. Партыйныя арганізацыі вылучылі 2212 агітатараў, сярод якіх 624 чалавекі беспартыйныя таварышы.

Гарадская комсамольская арганізацыя налічвае ў сваіх радах 6850 чалавек, з іх рабочых больш паловы, жанчын — 1997. Недахопамі ў рабоце комсамольскай арганізацыі трэба лічыць слабую пастаноўку палітычнага выхавання і недастатковы рост яе радоў. Гэта ў першую чаргу—рэзультат слабага кіраўніцтва з боку гаркома партыі. З 6850 членаў ЛКСМБ ахоплена рознымі відамі вучобы толькі 4619. Гэта сведчыць і аб дрэннай рабоце самаго гаркома комсамола. Узмацненне кіраўніцтва комсамолам—магутнага рэзерва нашай партыі — з'яўляецца першачарговай задачай партыйных арганізацый.

Прайшоўшыя справаздачна-выбарчыя сходы партыйных арганізацый паказалі рост ідэйна-палітычнага ўзроўню комуністаў. Сходы прайшлі ў большасці арганізавана і дзелавіта. На сходах рэзка крытыкавалі кіраўнікоў парткомаў, гарком КП(б)Б, давалі ўказанні ў далейшай рабоце. У рэзультаце выбараў большасць сакратароў парткомаў і парторгаў асталіся ранейшыя: з 46 выбраных сакратароў парткомаў новых выбрана толькі 15, а з 65 парторгаў новых выбрана 28. Гэта сведчыць аб працаздольнасці партыйных кадраў, аб давер'і да іх партыйнай масы.

Гомельская партарганізацыя су… кае V гарадскую канферэнцыю са… нымі вытворчымі поспехамі. Прам… васць горада, якая мае зна… ўдзельную вагу ва ўсёй прам… васці БССР, перавыконвае свае п…

Разгортванне стаханаўскага рух… бяспечыла паляпшэнне работы пр… словасці. План першага квартала … га года прадпрыемствы горада … налі на 105,7 проц., а красавіцкі п… на 105 проц. План па прадукцыйн… працы выканан на 103,3 проц. Зна… рэзультаты дало перадмайскае со… лістычнае спаборніцтва і спаборні… за дастойную сустрэчу дня выбар… Вярхоўны Совет БССР.

Адначасова нельга не адзначыць … рад нашых прадпрыемстваў працуе … вельмі дрэнна, асабліва нецяр… адставанне такіх буйнейшых прад… емстваў, як паравоза-вагонарамо… завод, шклозавод імя Сталіна, Іза… і інш. Невыкананне вытворчых пл… гэтымі прадпрыемствамі сведчыць … тым, што тут яшчэ слаба правод… ліквідацыя вынікаў шкодніцтва, … тут не працуюць са стаханаўцамі, … спалучаюць палітмасавую і вытвор… работу.

Той факт, што рад буйнейшых п… прыемстваў не выконвае сваіх пяр… шых абавязкаў, зрывае вытворчую … граму, сведчыць і аб тым, што га… партыі своечасова не займаўся гэт… пытаннямі.

Гарадская партканферэнцыя, якая … крываецца сёння, абмяркуе важнейш… пытанні работы партарганізацыі … аснове большэвіцкай крытыкі і са… крытыкі, выявіць усе недахопы і … значыць канкрэтныя мерапрыемс… далейшага ўздыму партыйна-масава… вытворчай работы. Гомельскія боль… вікі маюць усе ўмовы быць перада… атрадам КП(б)Б. За гэта права і бу… змагацца наша партарганізацыя.

ВЫВЁЎ НАС З БЫЛОЙ НЯВОЛІ МУДРЫ ПРАВАДЫР

ПАЛА Ў ВЕЧНАСЦЬ ЦЕМРА НОЧЫ

* * *

Мы друкуем сёння дакументы аб кануўшым у вечнасць мінулым. Дакументы аб выбарах у царскую думу ярка паказваюць страшэннае бяспраўе мільёнаў працоўных людзей у царскай Расіі, краіне, дзе панавала дзікае свавольле царскіх сатрапаў, памешчыкаў і капіталістаў.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя, партыя Леніна—Сталіна назаўсёды вызвалілі працоўных ад векавога гнёту, эксплаатацыі і кабалы.

БЯСПРАЎЕ МІЛЬЁНАЎ

З ПАЛАЖЭННЯ АБ ВЫБАРАХ У ДЗЯРЖАЎНУЮ ДУМУ

...рт. 9. У выбарах не прымаюць ...елу: 1) асобы жаночага полу; 2) асо... маладзей дваццаці пяці год; 3) на...ваючыяся ў навучальных установах; ... воінскія чыны арміі і флота, якія ...ходзяцца на сапраўднай ваеннай ...жбе; 5) брадзячыя іншародцы, і 6) ...земныя падданыя.

**

...эты пункт Палажэння аб выбарах і ...ыя пункты наконт маёмаснага, аду...ыйнага і іншых цэнзаў пазбаўлялі ...арчага права 85 проц. насельніцтва. ...а і патрэбна было царызму і пад...мліваўшым яго памешчыкам і фаб...антам.

...РМА—ЗА УДЗЕЛ У ВЫБАРАХ

З УЛАЖЭННЯ АБ ПАКАРАННЯХ

...вод законаў, том XV за 1906 г.)

...рт. 328—5. Асоба, заведама не маю... або страціўшая права ўдзелу ў ...арах ў Дзяржаўны совет ці Дзяр...ную думу, віноўная ва ўдзеле ў ...іх выбарах, караецца арыштам на ... ад трох тыдняў да трох меся...

НЯМА МАЁМАСЦІ—НЯМА І ВЫБАРЧАГА ПРАВА

У МЕНСКУЮ ГУБЕРНСКУЮ ПА СПРАВАХ АБ ВЫБАРАХ У ДЗЯРЖАЎНУЮ ДУМУ КАМІСІЮ

...авятовая камісія мае гонар пры ...ім прадставіць скаргу Саламона ...елева Штэйнберга разам з спра... аб адмове яму ва ўнясенні ў спі... гарадскіх выбаршчыкаў за непрад...леннем доказаў аб праве ўлас...ці.

СТАРШЫНЯ КАМІСІІ.

(Менскай павятовай па справах аб выбарах у Дзяржаўную думу).

(подпіс).

...сакавіка 1906 г.

**

...кіх скаргаў павятовыя камісіі ат...лівалі сотні і тысячы. Права ўлас...і — вось што вызначала ўдзел у ...рах.

ШТО ВЫКЛЮЧАЛІ СА СПІСАЎ

У МЕНСКУЮ ГУБЕРНСКУЮ ПА СПРАВАХ АБ ВЫБАРАХ У ДЗЯРЖАЎНУЮ ДУМУ КАМІСІЮ

...вятовая камісія мае гонар прад...іць пры гэтым скаргу Карла Ніка...іча Гільдэнштубе аб выключэнні са спіса выбаршчыкаў па неплаця... кватэрнага падатку па 10-му разра... вышэй і паведаміць, што Гільдэн...е выключан са спісаў выбаршчы... на падставе 32 арт. Палажэння аб ...рах і растлумачэнняў да яго, вы...зеных у 30 арт. правіл, выданых ...ерасня гг., і згодна паведамленню ...жай Кантрольнай Палаты ад 25 ...лага кастрычніка за № 7424, з яко...ідаць, што ён уплачваў кватэрны ... так па 10 разраду і вышэй менш ... год.

СТАРШЫНЯ КАМІСІІ.

Менскай павятовай па справах аб выбарах у Дзяржаўную думу).

(подпіс).

З МІНУЛАГА. На выбары пад прымусам. Малюнак Я. Кашкеля.

РАСПАЛЬВАЛЬНІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ВАРОЖАСЦІ

БАБРУЙСКІ ПАВЯТОВЫ ПРАДВАДЗІЦЕЛЬ ДВАРАНСТВА МЕНСКАМУ ГУБЕРНАТАРУ

...4) Да выкладзенага магу прысавакупіць, што Бабруйскі павет, у адносінах групоўкі існуючых цяпер партый, пастаўлен у надзвычай шчаслівыя, у дзяржаўным сэнсе, умовы. Нацыянальная рознь рускіх, палякаў і яўрэяў адцягвае насельніцтва ад больш небяспечных эканамічных пытанняў класавай барацьбы.

Разам з тым таржаство рускай нацыянальнасці, пры ўсякім праверачным экзамене, накшталт выбараў, забяспечана колькаснай перавагай класа праваслаўных дробных землеўладальнікаў. Гэты-ж клас з'яўляецца ў эканамічных пытаннях палітыкі найбольш моцнай арміяй — абаронцам дзяржаўнага, кансерватыўнага пачатку, які грунтуецца на перавазе надзейнага тыпу — селяніна-ўласніка.

Прадвадзіцель дваранства (подпіс).
4 красавіка 1907 г.

**

Якая цынічная адкравеннасць! «Шчаслівыя ўмовы» у Бабруйскім павеце заключаліся ў... нацыянальнай розні. Гэтая рознь свядома распальвалася царскімі слугамі ў інтарэсах пануючага класа.

Пісьмо бабруйскага прадвадзіцеля дваранства паказвае таксама, на каго разлічвала царскае самадзяржаўе ў выбарчай кампаніі. Кулакі-эксплаататары, сталыпінскія «моцныя мужычкі» — вось апора памешчыцка-капіталістычнага ладу.

ПАД КАНВОЕМ ГАРАДАВОГА...

«Калі выбары па другой курыі, на якіх быў выбран кандыдат прагрэсістаў, прысяжны паверан Пісарэнка, былі касіраваны, губернская адміністрацыя «з скуры лезла вон», каб правесці свайго стаўленіка члена Акруговага суда Бобрыка. Жыхары «дружна» адгукнуліся на заклік начальства, з 165 выбаршчыкаў па г. Суражу і суседняму мястэчку Яновічы да урнаў з'явілася 154 выбаршчыкі. Праўда, яны самі да урнаў не пайшлі, а іх «павялі». У суботу 20 кастрычніка па вуліцах г. Суража можна было наглядаць цікавыя карцінкі: гарадавы, па баках два-тры выбаршчыкі, гарадавы ўзброен... спісам выбаршчыкаў, бюлетэнямі і канвертамі. Так на працягу дня «цягалі» выбаршчыкаў на «выбары». Г. Сураж не можа скардзіцца на абсентэізм сваіх выбаршчыкаў. Дзякуючы такім мерам, стаўленік нацыяналістаў Бобрык аказаўся выбраным»...

Газета «Витебские ведомости» № 23. 24 кастрычніка 1912 г.

ПАПЫ НА СЛУЖБЕ У ПАМЕШЧЫКАЎ І ФАБРЫКАНТАЎ

СТАРШЫНЯ МЕНСКАГА ПАВЯТОВАГА ПЕРАДВЫБАРЧАГА КАМІТЭТА ПАПАМ ПРЫХОДА МЕНСКАГА ПАВЕТА

Май, 1911 г.

Духавенства Менскай губерні выключна на сваіх плячах вынесла перамогу рускай справе ў час выбараў у Дзяржаўную Думу 2-га і 3-га склікання. Пракланяючыся перад яго заслугамі і спадзяючыся, што яно і ў будучым будзе непаслабна стаяць за рускую справу, Менскі перадвыбарчы камітэт, пасылаючы пры гэтым спісы асоб, маючых права ўдзельнічаць у выбарчых з'ездах, просіць вас зрабіць на іх значкі (паметкі) аб асобах, на якіх можна было-б пакласціся...

...Уручаючы сябе малітвам вашым, прашу прыняць запэўненні ў поўнай павазе і адданасці.

ПІСЬМО СЕЛЯНІНА

ЛАГОЙСКАМУ ВАЛАСНОМУ СТАРШЫНЕ

Пан старшыня!

У 4-ю Дзяржаўную Думу, як Вам мабыць вядома, імкнуцца папасці пры нашай сялянскай дапамозе папы і начальствуючыя, ці, як іх завём, паны. Але мы, сяляне, таксама не пазбаўлены права выбраць свайго дэпутата, і калі выберам не свайго, а папа ці пана, зробім вялікае і недаравальнае глупства. Папы і паны імкнуцца ў Думу, каб атрымліваць пенсію, а пасля вышэйшую службу; нашы-ж інтарэсы для іх трын-трава; ім пажадана панаваць над намі, трымаць нас у беднасці і цемры...

...На папоў і паноў не спадзявайцеся. Яны вякі жылі сярод нас і нічога не рабілі карыснага нам. Гэта трэба памятаць! Таму высылайце выбаршчыкаў у Барысаў толькі сялян, а яны там выберуць дастойнага дэпутата паміж сабой.

18 верасня 1912 г. (подпіс).

НА ЎВЕСЬ СВЕТ ПАЛЫМНЕЮЦЬ КРЭМЛЁЎСКІЯ ЗОРКІ

* * *

АРТЫКУЛ 110. Выбары дэпутатаў з'яўляюцца ўсеагульнымі: усе грамадзяне БССР, якія маюць 18 гадоў, незалежна ад расавай і нацыянальнай прыналежнасці, веравызнання, адукацыйнага цэнза, аседласці, соцыяльнага паходжання, маёмаснага становішча і мінулай дзейнасці, маюць права ўдзельнічаць у выбарах дэпутатаў і быць выбранымі, за выключэннем страціўшых розум і асоб, асуджаных судом з пазбаўленнем выбарчых правоў. (З КАНСТЫТУЦЫІ БССР).

РАДАСНАЯ СТАРАСЦЬ

Ёсць вядомая руская прыказка «Старасць не радасць». Да Кастрычніцкай рэволюцыі яна была зусім правільнай. Старасць была самай цяжкай парой у жыцці чалавека. Яна прадвяшчала толькі жабрацтва і часта галодную смерць. Так было з маім бацькам. Дзесяткі год ён працаваў гарбаром у гаспадара. Увесь свой век гнуў спіну, працаваў па 18 гадзін у суткі і ледзь-ледзь зарабляў на пражыццё. Прышла старасць, гаспадар выкінуў яго на вуліцу, як непатрэбную рэч, і праз некалькі месяцаў ён памёр.

Так было з сотнямі і тысячамі іншых рабочых пры капіталістычным ладзе. Так было і са мной, так было-б.... Але Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя вызваліла працоўных нашай краіны ад цяжкай эксплаатацыі, мы атрымалі свабоду і шчасце.

Я ведаю жыццё старое, змрочнае. Я адчуў усю горыч і бяспраўе праклятага мінулага, якое ўжо ніколі не вернецца.

Я пазнаў і жыццё новае, светлае.

Мне 65 год. Я ўжо ўступіў ў перыяд старасці. Але мяне не пасцігне лёс майго бацькі. Мая старасць поўна радасці. Працую на буйнейшым соцыялістычным прадпрыемстве, якое належыць нам, нашай дзяржаве. Усе свае сілы аддам для нашай соцыялістычнай радзімы, якая мне вельмі многа дала.

Памятаю, як упрашваў я свайго гаспадара, каб ён дапамог прыстроіць майго сына вучыцца ў прыходскай школе. А зараз, пры совецкай уладзе, я стаў роўнапраўным грамадзянінам, мае дзеці скончылі вышэйшыя навучальныя ўстановы, у маёй сям'і тры інжынеры і два ўрачы. Яны працуюць на розных участках народнай гаспадаркі, яны ўсе працуюць для сваёй радзімы.

Я сам да нядаўняга часу быў непісьменным. На заводзе пачаў вучыцца з буквара і зараз свабодна ўжо разбіраюся ў хіміі, фізіцы, алгебры. Я пазнаў святло. Расказваю я аб гэтым без асаблівых прыкрас, гэта маё жыццё— так, як яно ёсць.

Змянілася ўсё навакол мяне. Наша старая Ляхаўка славілася раней некалькімі цёмнымі, бруднымі гарбарнымі майстэрнямі Сальмана і Дэна, а крыху далей, за чыгуначнай лініяй пачыналася поле, лес. Што асталося ад старога! Нічога. Пабудаваны буйнейшыя заводы і фабрыкі: імя Варашылава, «Большэвік», «Комунарка» імя Крупскай, электрастанцыя, вырас вялікі рабочы пасёлак. Не пазнаць цяпер былога губернскага мяшчанскага Менска. Так ператварылася і ўсё наша жыццё.

Зараз наша рэспубліка рыхтуецца да вялікага ўрачыстага дня — 26 чэрвеня. У гэты дзень увесь беларускі народ прыдзе да выбарчых урнаў з велізарнымі дасягненнямі. Мы будзем галасаваць за лепшых людзей нашай краіны, за людзей сталінскай загартоўкі, за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, за вялікага Сталіна, за родную партыю большэвікоў.

Б. Л. ТРУСКІН,
стары рабочы менскага скурзавода «Большэвік».

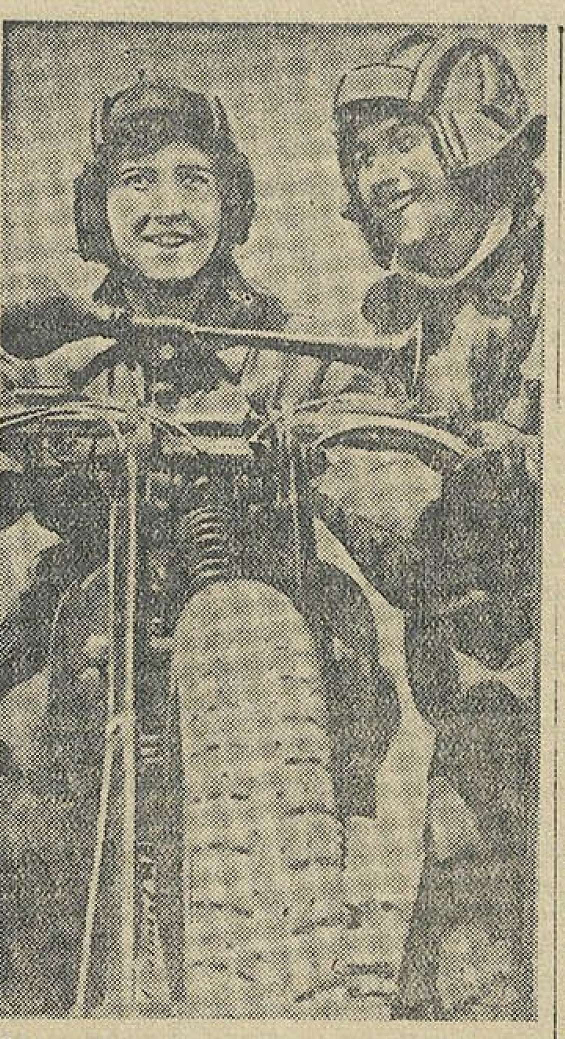

12 мая, у выходны дзень, на трэцім кілометры Магілёўскага шасэ адбыліся аўтамотагонкі, прысвечаныя выбарам у Вярхоўны Совет БССР. НА ЗДЫМКУ: удзельніцы мотагонак студэнткі IV курса Медыцынскага інстытута Вера Паўлаўна Сомава і Браніслава Іосіфаўна Бабіцкая. Фото С. Грына.

МЫ СМЕЛА ГЛЯДЗІМ У БУДУЧЫНЮ

Праз некалькі дзён мы канчаем будаўнічы факультэт Беларускага дзяржаўнага політэхнічнага інстытута. Атрымліваем званне інжынераў-будаўнікоў грамадзянскіх і прамысловых пабудоў. Мы выходзім у жыццё для самастойнай творчасці, поўныя сіл і энергіі, з адным жаданнем аддаць усе свае веды на карысць нашай горача любімай соцыялістычнай радзімы.

Мы выходзім з інстытута з пачуццём найглыбейшай удзячнасці нашай соцыялістычнай радзіме, партыі і ураду, дарагому правадыру таварышу Сталіну. Мы, дзеці працоўных, у мінулым і марыць не маглі-б стаць інжынерамі. А цяпер пры совецкай уладзе мільёны такіх, як мы, авалодваюць ва ўніверсітэтах і інстытутах вышэйшымі навукі.

Мы шчаслівы тым, што наш выпуск адбудзецца напярэдадні гістарычнай даты — дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Свае галасы мы аддадзім за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, за лепшых людзей нашай соцыялістычнай радзімы, за верных і адданых сыноў партыі Леніна—Сталіна. Гэтым самым мы будзем галасаваць за наша радаснае сучаснае, за наша шчаслівае жыццё і за яшчэ больш цудоўную будучыню.

Студэнты-выпускнікі Беларускага дзяржаўнага політэхнічнага інстытута:
Іван Трафімавіч МАЗАНІК, Пейсах Пінхусавіч ШАПІРА, Якаў Грыгор'евіч ГАРАЧЫКАЎ, Марыя Георгіеўна ЧАРАПОК, Роза Юдзелеўна ШВЕЙДЗЕЛЬ.

ХОЧАЦЦА ЖЫЦЬ І ЖЫЦЬ

Набліжаюцца выбары ў Вярхоўны Совет БССР. Гэтага дня мы чакаем, як вялікай падзеі ў жыцці беларускага народа, як найвялікшага ўсенароднага свята, калі мы будзем выбіраць лепшых сыноў соцыялістычнай радзімы ў наш совецкі, народны парламент.

Беларускі народ, як і ўсе народы СССР, сагрэт сонцам Вялікай Сталінскай Канстытуцыі. У такой краіне хочацца жыць і жыць! Не гледзячы на 66-гадовы ўзрост, я адчуваю сябе маладым, бадзёрым. Праўду кажучы, я пражыў сапраўды па-чалавечаму толькі 20 год.

І вось, калі глядзіш на радаснае сёння, у маёй памяці ўстаюць вобразы жабрацкага і бяспраўнага жыцця ў мінулым. 12 год мне было, як памёр бацька. У спадчыну тром сынам ён пакінуў 3 дзесяціны зямлі, каня, які ад ветру валіўся, і карову. Зямелька не радзіла, два старэйшыя браты пайшлі на заработкі, шукалі лепшай долі і кавалка хлеба, але не знайшлі нічога.

Падросшы, я пайшоў па шляху сваіх братоў і праз некалькі год ні з чым вярнуўся дамоў, на родную скупую зямельку. Што я сустрэў там? Хата была поўразбуранай, вакенцы пазатыканы анучамі. Каня не было. 18-гадовым хлапчуком я наняўся ў пастухі, а пасля пачаў гаспадарыць. Сям'я складалася з 8 душ. Атрымлівалася так як кажа руская прыказка:

— Один с сошкой, а семеро с ложкой.

Так, у беспрасветнай цемры паўзло жыццё селяніна-бедняка да 1917 года, да Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі. Толькі пролетарская рэволюцыя, толькі совецкая ўлада дала сялянам зямлю, правы грамадзяніна і свабоду. У калгасе я знайшоў сваё шчасце і долю.

Чатыры гады працую конюхам, люблю сваю работу, люблю даглядаць калгасных коней. У калгасе мяне паважаюць і лічаць ударнікам. У 1935 годзе я быў удзельнікам усебеларускага злёта конюхаў-ударнікаў.

Дзе яшчэ знойдзеш такую павагу да старыкоў, як у нас у Совецкім Саюзе! Зараз, калі беларускі народ рыхтуецца да выбараў у Вярхоўны Совет БССР, цікава ўспомніць, як праходзілі выбары ў Дзяржаўную думу. Толькі кулакі і памешчыкі мелі права выбіраць, сяляне — беднякі і сераднякі былі пазбаўлены выбарчых правоў.

Хочацца мне, старыку, прывесці і такі факт.

50 год таму назад старшынёй Сеннінскай воласці, Менскага павета, кулакамі і памешчыкамі быў пастаўлен кулак Карпіловіч. 12 год ён рабаваў сялян-беднякоў, піў нашу кроў. За нашы аблітыя потам і крывёю капейкі ён купіў сабе фальварак, потым маёнтак Пашкавічы і вінакураны завод. За асобыя заслугі ў здзеках над працоўным сялянствам нашай воласці горкі п'яніца цар Аляксандр III узнагародзіў Карпіловіча імянной шпагай. Як добра, што ўсё гэта даўно мінула.

О. А. АРЦЮК,
конюх калгаса імя Першай коннай Арміі, Менскага раёна.

...ТАРОНКІ З ПРАКЛЯТАГА МІНУЛАГА

...я краіна соцыялізма з велізарным ...зіязмам і актыўнасцю рыхтуецца ...ыбараў у Вярхоўныя Советы саюз... і аўтаномных рэспублік — сапраў... народныя, дэмакратычныя парла...ы. У гэтыя дні перад свабоднымі ...аслівымі народамі Совецкага Саю... ...мрочным злавесным ценем мінула... ...стае іх цяжкае бяспраўе ў чор... годы царскага самадзяржаўя, ... дзесяткі мільёнаў людзей задыха... ў страшнай турме, якая насіла ...кую назву «Расійскай імперыі». ...спраўе мільёнаў ярка праяўляла... так званых «выбарах» у чорнасо...ы парламент царскай Расіі — ...жаўную думу. Лібералыствуючыя ...алісты і памешчыкі са слязьмі ...эння на вачах праваэносілі Дзяр...ную думу, як «сімвал народаўлад... [illegible]

...ны былі бяспраўнымі істотамі: і рэлігія і закон глядзелі на жанчыну, як на рабыню, як на прыватную ўласнасць. Зразумела, што гэта адносілася толькі да працоўных жанчын. Жанчыны з маёмасных класаў менш за ўсё адчувалі гнёт самадзяржаўя. Розныя лазейкі і спосабы знаходзілі яны для таго, каб забяспечыць сабе пэўны ўдзел у выбарах Дзяржаўнай думы. Маёмасны цэнз дазваляў ім акольнымі шляхамі аддаваць свой голас за пажаданых ім дэпутатаў. Вось вельмі характэрны дакумент тых часоў — даверанасць графіні Патоцкай свайму мужу графу Родрыгу Патоцкаму:

«Міласцівы гасудар
Любезны супруг
граф Родрыг Генрыхавіч!
Уладаючы ў Навагрудскім уездзе, [illegible]

1907 г. Ліпеня 31 дня. Графіня Марыя Сцяпанаўна Патоцкая.»

[illegible]

прысланае менскаму губернатару міністэрствам унутраных спраў 22 чэрвеня 1912 года па поваду выбарчых правоў яўрэяў:

«Правіцельствуючы Сенат у пасяджэнні 12 гэтага чэрвеня, разгледзеўшы рапарт міністра ўнутраных спраў ад 19 мая гэтага года за № 429 аб выбарчых правах яўрэяў, растлумачыў, што права ўдзелу ў выбарах у Дзяржаўную Думу належыць толькі яўрэям, маючым права жыхарства ў пэўных мясцовасцях...»

Сэнс гэтага «растлумачэння» заключаецца ў тым, што выбарчых правоў былі пазбаўлены амаль усе яўрэі, якія жылі па-за славутай «чартой аседласці». У Пецярбургу, Кіеве, Маскве, Харкаве і інш. адным росчыркам пяра дзесяткі тысяч яўрэяў аказаліся [illegible]

усіх рабочых МУЖЧЫНСКАГА ПОЛА не менш 50 к дню выбараў...

...У выпадку, калі акажацца, што колькасць рабочых мужчынскага пола к дню выбараў упаўнаважаных менш 50, тэлеграфаваць мне для выключэння іх са спіса, а ў выпадку адбыўшыхся выбараў, — для скасавання іх».

Як вядома, да рэволюцыі прамысловасць складалася ў пераважнай большасці з дробных прадпрыемстваў. Такім чынам, большасць рабочых адхілялася ад удзелу ў выбарах. Даволі сказаць, што ў Менску, напрыклад, былі толькі 4 прадпрыемствы, якія налічвалі звыш 50 рабочых. У рэзультаце ва ўсім Менску маглі выбіраць упаўнаважаных толькі 244 рабочыя. Апрача таго, па існаваўшаму закону, выбары праводзіліся такім чынам, што прадпрыемствы ад 50 да 1000 чалавек выбіралі аднаго ўпаўнаважанага. Выходзіць, што прадпрыемствы з 60 рабо- [illegible]

...ныя землеўладальнікі пад маркай «сялян».

Ад з'езда рускіх землеўладальнікаў (памешчыкаў) — 54 чал., з іх — 36 свяшчэннікаў і протаіерэяў. Астатнія— прадвадзіцелі дваранства, земскія начальнікі і буйныя чыноўнікі. Ад з'езда польскіх землеўладальнікаў — 16 чал. у тым ліку два князі Радзівілы, князь Друцкі — Любецкі, буйныя памешчыкі, добра памятныя беларускаму сялянству крывапіўцы Скірмунт, Ванькові, Ваніловіч і інш.

Ад гарадоў і паветаў Менскай губерні — усяго 23 чал., у тым ліку 6 дваран, 7 купцоў, прысяжныя паверaныя, равіны і чыноўнікі.

Што датычыць рабочых фабрычна-заводскіх прадпрыемстваў і чыгункі, то ад іх выбраны ўсяго 2 выбаршчыкі, у тым ліку майстар шклозавода «Столле» — верны пёс свайго гаспадара.

Зусім натуральна, што шырокія масы насельніцтва, якія бачылі ўсю фальш, [illegible]

...барах прадвечнай «рускай лені». Праз два дзесяткі год гэты-ж паклёп на рускі народ паўтаралі трацкісцка-бухарынскія бандыты, якія таксама крычалі аб «абломаўшчыне», як характэрнай рысе рускага народа.

Вялікі рускі народ, вызваліўшыся ад путаў і акоў капіталізма і эксплаатацыі, пасля Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі падняўся ва ўвесь свой гіганцкі рост. У цяжкай барацьбе са шматлікімі ворагамі, у напружанай рабоце па будаўніцтву совецкай дзяржавы, у барацьбе за выкананне гістарычнай праграмы двух сталінскіх пяцігодак ён паказаў, якія велізарныя здольнасці, якія невычарпальныя крыніцы гераізма, рэволюцыйнай энергіі, актыўнасці і энтузіязма закладзены ў свабодным шчаслівым народзе.

**

Вялікі совецкі народ падыходзіць да выбараў у Вярхоўныя Советы сваіх [illegible]

С. БУТОМАЎ,
С. ГАЛКІН.

КАНДЫДАТЫ НА УСЕСАЮЗНУЮ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧУЮ ВЫСТАЎКУ

Прыземісты чалавек з абветраным да чырвані тварам абходзіў участкі, прабаваў глебу і ішоў далей. Зямля прагна паглынала апошнюю веснавую ваду. Пётр Сямёнавіч збіраўся са сваёй брыгадай выходзіць на поле. Пара пачынаць работу.

Брыгадзіра Міхайлоўскага Пятра завуць у калгасе рэкардыстам. Ён гэтага заслужыў па праву. Калі калгас у мінулым годзе атрымаў у сярэднім з кожнага гектара па 16,15 цнт. зернавых, то брыгада Міхайлоўскага атрымала на плошчы 154 гектары па 17,37 цнт. з кожнага гектара. А такой культуры, як ячмень, брыгада атрымала з кожнага гектара па 26 цнт.

Пётр Сямёнавіч брыгадзірам не першы год. Ён ведае кожны метр сваёй зямлі, вывучыў яе норавы і патрэбнасці. Вось чаму багатым ураджаем аплачвае яму яна за добры догляд.

Брыгада поўнасцю ўдарная. Тут кожны калгаснік заахвочвае работай другога. Па брыгадзе Міхайлоўскага раўняюцца ўсе калгаснікі і суседнія калгасы. У гэтым годзе калгаснікі брыгады Міхайлоўскага паставілі сваёй задачай — атрымаць на працадзень не менш 7 кілограм зернавых.

Лепшы стаханавец Іосіф Сушчынскі аб багатым працадні гаворыць:

— Чаму не быць гэтаму працадню, калі не работа чакае калгасніка, а калгаснік работу. Лепш будзем працаваць, больш атрымаем, паедзем у Маскву на сельскагаспадарчую выстаўку.

Іосіф Сушчынскі ў мінулым годзе, як усе калгаснікі, атрымаў на працадзень па 4,3 кілограма зернавых і 13 кілограм бульбы, а выпрацаваў каля 500 дзён. Некалькі дзён пазад вазіў Сушчынскі сваё дабро. Засекі напоўніліся буйным зярном ячменю, залацістай пшаніцай, склеп напоўніўся бульбай. А такіх, як Сушчынскі, у калгасе многа. Багаты працадзень зароблен сумленнай працай, добрым доглядам зямлі і пасеваў.

Шырокае разгортванне сацыялістычнага спаборніцтва і стаханаўскага руху забяспечыла калгасу права кандыдата на Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку. Калі ў 1936 годзе сярэдні ўраджай зернавых па калгасу быў 13,25 цэнтнера з гектара, то ў мінулым годзе калгас з усёй плошчы 244,23 гектара атрымаў сярэдні ўраджай зернавых па 16,15 цэнтнера з гектара.

Залічэнне калгаса экспанентам на Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку выклікала сярод калгаснікаў новы прыліў вытворчай энергіі. Калгаснікі рашылі ў 1938 годзе атрымаць яшчэ больш ураджай, каб замацаваць за сабой права ўдзелу на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. І таму так дружна працуюць калгаснікі ў гэту вясну. Яшчэ ніколі так добра не была ўгноена і апрацавана глеба. Соцыялістычнае спаборніцтва разгорнута ўнутры звенняў, брыгад і паміж брыгадамі. Брыгада Міхайлоўскага па-ранейшаму займае першае месца.

Палявыя работы ў гэтым годзе брыгада пачала з баранавання азімых і канюшыны. З першых дзён выхаду на поле брыгада Міхайлоўскага заключыла дагавор на соцыялістычнае спаборніцтва з брыгадай Уладзіміра Буліцкага.

Увесь час палявых работ брыгада Міхайлоўскага ідзе перадавой. На тры дні ў рабоце адстала брыгада Буліцкага. Да 12 мая брыгада Міхайлоўскага закончыла сяўбу аўса на плошчы 42 гектары замест планавых 38, заканчвае сяўбу пшаніцы і бульбы, у той час, як брыгада Буліцкага толькі пачала вазіць гной пад бульбу.

Кожны калгаснік з гонарам гаворыць аб сваім калгасе, з любоўю адносіцца да палявых работ. Запытайце ў Міхайлоўскага, хто ў брыгадзе працуе кепска, то не толькі ён, а кожны калгаснік адкажа:

— У нас няма ўжо дрэнных работнікаў. Адзін аднаго заахвочвае добрай работай, усе працуюць на выдатна.

— Яшчэ «лятучка» (поезд) не прышла, а мы ўжо напрацаваліся, гаворыць Пётр Сямёнавіч. Работу, як правіла, пачынаем у 6 гадзін раніцы, а працуем у гэтым годзе ў некалькі разоў лепш, чым у мінулым годзе. Кожны калгаснік гарыць адным жаданнем — зрабіць лепш і больш.

І сапраўды, браку ў рабоце няма. Зямля апрацавана на выдатна. Недарма трактарыст тав. Тарасевіч, калі выехаў з сеялкай на поле, узрадавана гаварыў:

— Вось гэта дык зямелька, усёроўна, што рукамі перабралі. Трактар ідзе, што па пуху.

— Іосіф Сушчынскі кожны дзень на парконным плузе даваў па 1,20 гектара ворыва пры норме 0,75 гектара, Афанасій Дашкевіч, Аляксей Крэсік таксама не адставалі, яны ўзаралі па 1,30 гектара. [illegible]

З любоўю да справы працуюць усе калгаснікі, рыхтуючыся да вялікага свята — да Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Дм. МАЛЕВІЧ.

Калгас «Чырвоны партызан», Пагудзіцкага сельсавета, Менскага раёна.

ВЫВЕСЦІ МТС З ПРАРЫВА

У Асіпавіцкай МТС (дырэктар т. Канюшко) прывыклі мірыцца і спакойна адносіцца да масавага прастою трактароў і сеялак, велізарнага перарасходу гаручага і, самае галоўнае, змірыліся з расхлябанасцю, неарганізаванасцю, адсутнасцю ўсякай вытворчай дысцыпліны сярод трактарыстаў.

Трактарная брыгада № 3 (брыгадзір т. Сугака) з 27 красавіка па 10 мая на тры трактары выпрацавала толькі 40 гектараў мяккага ворыва. На работу трактарысты выходзяць вельмі позна — у 10—12 гадзін дня. Трактар, на якім працуе трактарыст т. Косы, два дні прастаяў толькі таму, што калгас імя Калініна, Лапіцкага сельсовета, не падвозіў гаручага. 45 гектараў мяккага ворыва на два трактары зроблена за ўвесь час веснавых работ і ў брыгадзе № 14 (брыгадзір т. Юшкевіч).

У брыгадзе № 12 (брыгадзір т. Мірановіч) з трох трактараў аказаўся спраўным толькі адзін. У двух астатніх трактарах не былі прыцёрты галоўкі клапанаў. Па гэтай прычыне трактар № 21 да работы прыступіў толькі 7 мая, а трактар № 22 — 9 мая, бо ў ім, прыцёршы галоўку клапана, пабілі рэгулятар.

Тэхнічная дапамога ў МТС не арганізавана. Няма паходнай майстэрні, сродкі перасоўвання таксама адсутнічаюць. Калі трэба даставіць якую-небудзь дэталь да трактара, ці да сеялкі, то на гэта траціцца некалькі дзён. Так прастаяла тры дні сеялка ў брыгадзе № 2 толькі таму, што трэба было замяніць шасцяронкі і адрамантаваць кола.

У МТС таксама няма ніякага аварыйнага запасу хутказнашваючыхся дэталяў. Невыпадковы таму прастоі трактараў па дробязных прычынах. Так, напрыклад, у брыгадзе № 1 (брыгадзір т. Прыгажук) у трактары № 19 парваўся пасік вентылятара. Запасных пасікаў у МТС не аказалася, і трактар прастаяў два дні.

У радзе месц якасць трактарных работ вельмі нізкая. Дзе трэба праводзіць культывацыю глебы, робяць [illegible]. У калгасе ім. Леніна, Ліпніцкага сельсавета, [illegible] замест культывацыі зрабілі [illegible]. [illegible] У калгасе «Авангард», Зборскага сельсавета, [illegible] культывацыю звычайнымі культыватарамі.

Добрая якасць ворыва залежыць, як вядома, і ад добрых вопытных плугатароў. Але плугатарамі на трактарах мяняюцца амаль кожны дзень. [illegible]

Усё гэта павінна прывесці да таго, што Асіпавіцкая МТС [illegible] адстала ў выкананні плана веснавых работ.

Дрэнная работа трактарнага парка, парушэнне агратэхнікі [illegible] — вынік таго, што кіраўнікі МТС [illegible] правільна арганізаваць работу трактарнага парка. Нельга сказаць, каб работнікі МТС рэдка бывалі ў трактарных брыгадах. Бываюць ночы, калі яны паспяваюць аб'ехаць амаль усе брыгады. Але такія гастралёрскія налёты літаральна нічога не даюць. МТС не стала сапраўдным арганізатарам калгаснай вытворчасці.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

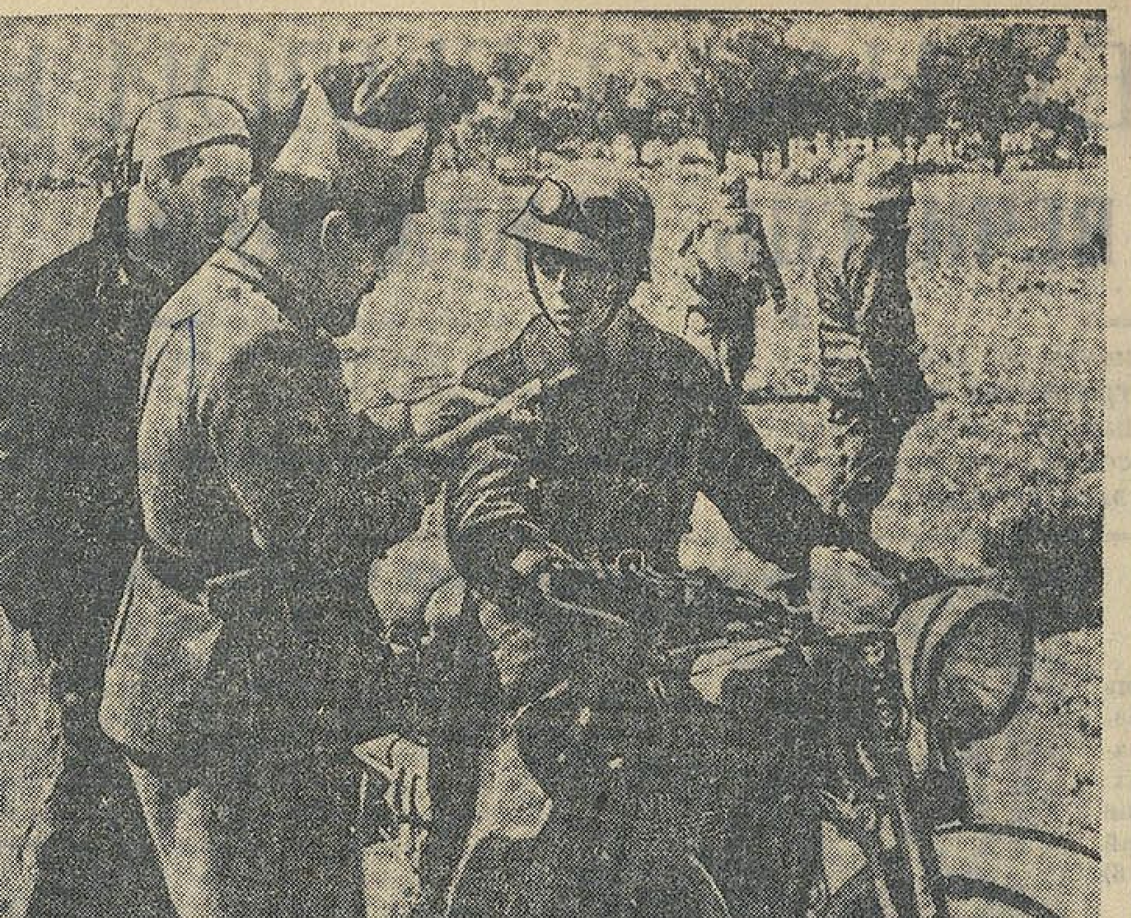

У рэспубліканскай Іспаніі. НА ЗДЫМКУ: сувязіст рэспубліканскай арміі атрымлівае загад свайго камандзіра. (Саюзфото).

З АПОШНЯЙ ПОШТЫ

ЗЛОБСТВУЮЧЫ ФЕЛЬЕТАНІСТ

Рэдакцыя мехаўскай райгазеты «Сталінскі шлях», напэўна, рашыла узбагаціць свой [illegible] і змяшчае на старонках газеты матэрыялы. 24 красавіка за подпісам нейкага Міндліна з'явілася заметка «Дармаеды», а у дужках — «Замест фельетона». Гэта пісаніна далёка не з'яўляецца ўзорам фельетоннага майстэрства, [illegible] і элементарнай пісьменнасці.

У гэтым, з дазволу сказаць, літаратурным творы Міндлін за адпраўны пункт бярэ аднаго з герояў «Мёртвых душ» Гогаля—Сабакевіча, апісвае, хто ён такі, што ён рабіў, яго схільнасць да абжорства і параўноўвае з ім совецкіх людзей — трактарыстаў соцыялістычных палёў.

Які наглы паклёп узводзіць злобствуючы пісака на совецкіх трактарыстаў!

Гэты гора-фельетаніст знайшоў, бачыце, агульныя рысы паміж Сабакевічам і трактарыстамі тт. Сенькіным і Барковым у тым,

«што яны маюць схільнасць аб жорства...»

У чым справа? Трактарысты тт. Баркоў і Сенькін закупілі або атрымалі ад калгаса, аб гэтым [illegible], 38 кгр. мяса і 10 пудоў бульбы. З гэтага факта [illegible] фельетаніст з мехаўскай райгазеты робіць недапушчальны, па сутнасці антысовецкі вывад, заяўляючы:

«Цяпер падумайце, дарагі чытач, ці выгодна калгасу трымаць такіх дармаедаў?»

Чытач не толькі думае, але абураецца тым, што на старонкі раённай газеты трапіў такі пасквіль на нашых совецкіх трактарыстаў.

НА СЕСІІ СОВЕТА ЛІГІ НАЦЫЙ

АБГАВАРЭННЕ ПЫТАННЯ АБ АБІСІНІІ

ЖЭНЕВА, 12 мая. (БЕЛТА). На вячэрнім пасяджэнні сесіі Совета Лігі нацый 12 мая дэлегаты Румыніі, Польшчы, Швецыі, Бельгіі, Перу, Эквадора і Латвіі далучыліся да думкі брытанскага ўрада, што трэба лічыць кожны ўрад свабодным урэгуляваць свае адносіны з Італіяй, як яму ўздумаецца.

Жордан (Новая Зеландзія) заявіў, што прадастаўленне кожнай дзяржаве свабоды рашэння з'яўляецца далейшай капітуляцыяй перад агрэсарам.

У заключэнне старшынствуючы Мунтэрс рэзюміраваў спрэчкі наступным чынам: Пленум Лігі захоўвае за сабой поўную свабоду разгледзець у будучым пытанне аб італа-абісінскім канфлікце. Цяпер-жа ставіцца толькі пытанне аб тым, ці мае права кожная дзяржава вынесці рашэнне і вызначыць свае адносіны да становішча ў Абісініі. З абмену думак ясна, што большасць членаў Совета лічыць, што дзяржавы, уваходзячыя ў Лігу нацый, павінны самі вырашыць гэта пытанне.

На гэтым Мунтэрс закрывае пасяджэнне.

ІСПАНІЯ ПАТРАБУЕ СПЫНЕННЯ ПАЛІТЫКІ „НЕУМЯШАННЯ“

ЖЭНЕВА, 13 мая. (БЕЛТА). Як паведамлялася, сёння вечарам на пасяджэнні Совета Лігі нацый іспанскі дэлегат Альварэс дэль Вайо ад імя іспанскага ўрада ўнёс праект рэзалюцыі па іспанскаму пытанню.

У сваім праекце Альварэс дэль Вайо прывёў пункт рэзалюцыі шостай камісіі 18-га Пленума Лігі, у якім выказвалася надзея, што дыпламатычныя дзеянні, прадпрынятыя некаторымі дзяржавамі, «паспяхова прывядуць да неадкладнага і поўнага адклікання неіспанскіх байцоў, прымаючых удзел у барацьбе ў Іспаніі». Далей прыведзен пункт рэзалюцыі шостай камісіі, які заклікаў урады «прадпрыняць новыя і сур'ёзныя намаганні» для захавання еўрапейскага міру і, калі не ўдасца дабіцца гэтага рэзультата ў бліжэйшым будучым, «члены Лігі, прымаючыя ўдзел у пагадненні аб неўмяшанні, разгледзяць пытанне аб спыненні палітыкі неўмяшання».

Напамінаючы аб гэтай рэзалюцыі, знайшоўшай падтрыманне 32 дзяржаў, і адзначаючы, што ні дыпламатычная, ні якая-небудзь іншая ініцыятыва «не прывялі да адклікання з іспанскай тэрыторыі ні аднаго неіспанскага байца», праект рэзалюцыі Альварэса дэль Вайо «прапануе дзяржавам — членам Лігі, галасаваўшым за праект рэзалюцыі аб становішчы ў Іспаніі, які быў прадстаўлен Пленуму шостай камісіяй 2 кастрычніка 1937 года, разгледзець, пачынаючы з гэтага моманту, пытанне аб спыненні палітыкі неўмяшання».

***

ЖЭНЕВА, 13 мая. (БЕЛТА). Рэзалюцыя па іспанскаму пытанню, прапанаваная Альварэсам дэль Вайо, патрабуе скончэння палітыкі неўмяшання і з'яўляецца прамым абвінаваўчым актам супроць гэтай палітыкі і яе апекуноў, у першую чаргу англійскага ўрада.

У сваім адказе Галіфакс абурана заявіў, што рэзалюцыя ідзе наперакор усёй палітыцы англійскага ўрада. Прадстаўнік Францыі Бонэ падкрэсліў у кароткім выступленні прыязныя пачуцці Францыі да рэспубліканскай Іспаніі.

Тав. Літвінаў заявіў, што яго папярэдняя заява аб падтрыманні іспанскіх патрабаванняў адносіцца таксама і да гэтай рэзалюцыі.

Не гледзячы на яўнае нежаданне астатніх членаў Совета адкрыта далучыцца да англійскага пункта гледжання, старшынствуючы Мунтэрс паспрабаваў было закрыць спрэчкі, не паставіўшы рэзалюцыю на галасаванне, але Альварэс дэль Вайо напомніў, што ёсць яго рэзалюцыя і што адмаўленне разгледзець яе не павышае прэстыжу Совета Лігі. Толькі тады Мунтэрс «успомніў» аб праекце рэзалюцыі і заявіў, што прыдзецца на далейшым пасяджэнні прадаўжаць разгляд іспанскага пытання. На гэтым пасяджэнне закрылася.

***

ЖЭНЕВА, 13 мая. (БЕЛТА). Пасля перапынку, на працягу якога адбывалася закрытае пасяджэнне Совета Лігі нацый, зноў адкрылася публічнае пасяджэнне Совета. Напружанне прысутных дасягнула крайняга прадзелу.

Старшынствуючы Мунтэрс адкрываючы пасяджэнне, заяўляе, што зараз будзе прыступлена да паймённага галасавання праекту рэзалюцыі, прапанаванай прадстаўніком Іспаніі. Адзін за адным члены Совета ў алфавітным парадку падаюць свае галасы. У рэзультаце. за рэзалюцыю галасавалі Іспанія і СССР. Супроць галасавалі: Вялікабрытанія, Францыя, Польшча і Румынія. Устрымаліся Бельгія, Балівія, Кітай, Новая Зеландзія, Швецыя, Эквадор, Іран, Перу і Латвія.

Тав. ЛІТВІНАЎ ПАДПІСА[ЎМ]ІЖНАРОДНУЮ КАНВЕНЦ[ЫЮ] ПА БАРАЦЬБЕ З ТЭРАРЫЗ[МАМ]

ЖЭНЕВА, 14 мая (БЕЛТА). На[родны] Камісар Замежных Спраў тав. Лі[твінаў] учора падпісаў ад імя СССР [між]родную канвенцыю па барацьбе [з тэ]рарызмам.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯН[НІ] Ў КІТАІ

СТАНОВІШЧА У АМОЕ

ХАНЬКОУ, 12 мая. (БЕЛТА). З [...] паведамляюць, што японскія войск[і за]хапілі ўвесь востраў Амой (паў[днёвы] Кітай). 50 тысяч кітайскіх бежа[нцаў] хлынулі на тэрыторыю міжнаро[днага] сетльмента. Паводле апошніх в[естак] кітайскія войскі, атрымаўшы пад[мац]аванне, адваявалі страчаныя ў Амо[е па]зіцыі. Японцы адступілі ў Цз[...] (на паўночны ўсход ад Амоя).

НАЛЕТЫ ЯПОНСКАЙ АВІЯЦ[ЫІ]

ХАНЬКОУ, 12 мая. (БЕЛТА). [...] 21 японскі самалёт бамбардыраваў [...] ходнія ваколіцы г. Кантона. Разбу[рана] многа дамоў. Забіта і цяжка пара[нена] 35 жыхароў.

***

ЛОНДАН, 13 мая. (БЕЛТА). Г[азета] «Дэйлі экспрэс» паведамляе, што [...] 100 японскіх самалётаў 100 гадзін [...] пынна бамбардыравалі Сюйчжоу [...] мая ў рэзультаце 12 японскіх нал[ётаў] у горадзе налічвалася 380 забіт[ых і] 558 раненых грамадзян.

НА ПЛЕНУМЕ САЮЗА СОВЕ[ЦКІХ] ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

З 10 мая ў Доме пісьменнікаў [...] Менск) праводзіць свае работы ч[арго]вы пленум саюза совецкіх пісьм[ennі]каў БССР.

12 і 13 мая ўдзельнікі пленума [...] слухалі творчыя даклады аб кан[крэт]ных творах.

13 і 14 мая па ўсіх гэтых дакл[адах] адбываліся спрэчкі.

Удзельнікі пленума з уздымам [...] дасцю ў прынятай тэлеграме віт[алі] народнага паэта Казахстана Джа[мбу]ла ў сувязі з 75-годдзем яго тво[рчай] дзейнасці. Аднадушна прынят [...] адказу на пісьмо калгаснікаў кал[гаса] імя Чапаева (УССР).

Учора на вячэрнім пасяджэнні пл[ену]ма з прамовай аб задачах пісьм[еннікаў] у часе падрыхтоўкі да выбар[аў у] Вярхоўны Совет БССР выступіў д[эпу]тат Вярхоўнага Совета СССР, вы[кон]ваючы абавязкі старшыні ЦВК Б[ССР] тав. Наталевіч. Затым беларускія, [...] кія і яўрэйскія совецкія паэты чы[талі] свае творы, прысвечаныя Сталін[скай] Канстытуцыі і правадыру народаў [вя]лікаму Сталіну.

Сёння — апошні дзень работы [пле]нума.

ТРЭЦЯЯ ПАРТКАНФЕРЭНЦЫЯ СТАЛІНСКАГА РАЁНА

17 мая ў 7 гадзін вечара ў памяшк[анні] Дома партактыва, у вялікай зале (рог [...] К. Маркса і Энгельса) адбудзецца тр[эцяя] партыйная канферэнцыя Сталінскага ра[ёна].

Выдача мандатаў будзе праводзіцца [...] мая з 10 гадзін раніцы да 5 гадзін в[ечара] і з 7 да 11 гадзін вечара, а 17 мая з 10 гадзін раніцы да 4 гадзін дня ў [Ста]лінскім РК КП(б)Б.

В. а. сакратара Сталінскага РК КП(б)Б СМОЛЯР.

ТРЭЦЯЯ ПАРТКАНФЕРЭНЦЫЯ КАГАНОВІЦКАГА РАЁНА

16 мая ў 6 гадзін вечара ў памяшк[анні] клуба імя Сталіна (рог Інтэрнацыяна[ль]най і Комсамольскай) адкрываецца трэ[цяя] партыйная канферэнцыя Кагановіц[кага] раёна.

Папярэдняя выдача часовых пасвед[чан]няў дэлегатам будзе праводзіцца ў [па]мяшканні райкома КП(б)Б 15 мая з 1[...] дзіны дня да 10 гадзін вечара і 16 мая з 10 гадзін раніцы да 4 гадзін дня (па[верх] IV, 1 паверх).

В. а. сакратара Кагановіцкага гор[ай]кома КП(б)Б САВІЦКІ.

Намеснік адказнага рэдактара І. М. ОФЕНГЕЙМ.

Белдзяржтэатр оперы і балета
15 мая
ЦІХІ ДОН

Кіно «Чырвоная зорка»
КАЦЯРЫНА

Кіно «Пролетарый»
ПАПАНІНЦЫ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ШУКАЛЬНІКІ ШЧАСЦЯ

Кіно «Спартак»
АПОШНІ МАСКАРАД

Дзіцячы кінотэатр
1. Паветраная прыгода, 2. Прыгоды Петрушкі, 3. «Пионерия» № 3.

Кінотэатр «Навіны дня»
1. Першамайскі парад у Маскве.
2. «Звездочка».

Электракантроль і Цэнтральны Дом тэхнікі
у памяшканні Цэнтральнага дома тэхнікі (Комсамольская, 27)
З 16 МАЯ ПРАВОДЗІЦЦА
ЦЫКЛ ЛЕКЦЫЙ
па пытаннях ЭКАНОМІІ ЭЛЕКТРАЭНЕРГІІ, ПАЛЕПШАННЯ КОСІНУСА Фі для спецыялістаў-электрыкаў г. Менска
ТЭМАТЫКА І ПАДРАБЯЗНЫ РАСКЛАД ЛЕКЦЫЙ — У АФІШАХ.
Наведванне лекцый работнікамі электрагаспадаркі прадпрыемстваў абавязкова.
ЭЛЕКТРАКАНТРОЛЬ.
ЦЭНТРАЛЬНЫ ДОМ ТЭХНІКІ.

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

Я. ВІКТАРАЎ

* * *

Капіталістычны свет жыве пад знакам усё нарастаючай фашысцкай агрэсіі, не сустракаючай адпору з боку так званых мірных буржуазна-дэмакратычных дзяржаў. Тым знамянальней і значней магутныя выступленні народных мас супроць фашысцкіх падпальшчыкаў вайны, якімі азнаменаваліся першамайскія дні за рубяжом.

Увесь сусветны друк аднадушна адзначыў, што ў гэтым годзе першамайскія выступленні працоўных мас па колькасці ўдзельнікаў і па баявому свайму характару пераўзыходзілі дэманстрацыі мінулых год. Працоўныя масы дэманстравалі сваю волю да міру, сваю волю да барацьбы супроць фашызма пад сцягам адзінага антыфашысцкага народнага фронта.

300 тысяч дэманстрантаў у Нью-Ёрку, 150 тысяч дэманстрантаў у Лондане, 100 тысяч дэманстрантаў у Празе, $1^1/_2$ мільёна дэманстрантаў у фашысцкай Польшчы, 460 мітынгаў і дэманстрацый у адной толькі Францыі, 250 комуністычных выступленняў у маленькай Швецыі, мітынгі, дэманстрацыі, забастоўкі ў Мексіцы, Аргентыне, Кубе, Уругваі, Канадзе і т. д. і т. д. — такі размах першамайскіх выступленняў за рубяжом. А Іспанія, дзе Першае мая прайшло ў дзелавой абстаноўцы барацьбы на фронце і дапамогі фронту! А Кітай, дзе адбыліся буйнейшыя дэманстрацыі пад лозунгам барацьбы да пераможнага канца, да поўнага выгнання японскіх захватчыкаў!

Упершыню ў гісторыі англійскага рабочага руху лейбарысты і трэд-юніёны дэманстравалі сумесна з комуністамі, упершыню ў Бельгіі адбылася сумесная дэманстрацыя соцыялістаў і комуністаў.

Першамайскія дэманстрацыі былі яркім выражэннем цягі народных мас да адзінага фронта барацьбы супроць фашызма. І, вядома, не выпадкова, а зусім законамерна праходзілі першамайскія дэманстрацыі пад лозунгамі салідарнасці з іспанскім народам, з паднятаўшымся на абарону сваёй радзімы кітайскім народам.

«Рабочы клас — гаспадар лёсу мільёнаў — яшчэ не сказаў свайго апошняга слова. Не сказалі яго і народы, не жадаючыя ні фашызма, ні вайны» (Г. Дзімітраў). Першамайскія дэманстрацыі паказалі, як прагучыць гэтае слова; першамайскія дэманстрацыі паказалі, што сілы барацьбы супроць фашызма і вайны растуць ва ўсім свеце і ўсё больш гучна і больш упэўнена заяўляюць аб сваім існаванні.

Гэтыя сілы — саюзнікі СССР у барацьбе за мір, магутныя і верныя саюзнікі. Актуальней, чым калі-небудзь, гучаць зараз словы таварыша Сталіна: «Трэба ўзмацніць і ўмацаваць інтэрнацыянальныя пролетарскія сувязі рабочага класа СССР з рабочым класам буржуазных краін; трэба арганізаваць палітычную дапамогу рабочага класа буржуазных краін рабочаму класу нашай краіны на выпадак ваеннага нападу на нашу краіну, роўна як арганізаваць усялякую дапамогу рабочага класа нашай краіны рабочаму класу буржуазных краін...»

***

Першамайскія дэманстрацыі народных мас былі адказам не толькі фашысцкім падпальшчыкам вайны, але і тым іх фактычным пасобнікам, якія палітыкай патурання ствараюць для агрэсараў атмасферу беспакаранасці, якія ад палітыкі патурання пераходзяць да метадаў адкрытага зговару з агрэсарам.

Першамайскія лозунгі прагучэлі перасцярогай не толькі фашысцкім агрэсарам, але і тым брытанскім цвердалобым, якія самі вядуць капітулянцкую палітыку і ўцягваюць на гэты шлях іншыя буржуазна-дэмакратычныя краіны. А імення-ж такою была лінія паводзін брытанскай дыпламатыі ў часе нядаўна закончыўшыхся англа-французскіх перагавораў.

Павестка дня англа-французскіх перагавораў была даволі абшырнай. Яна ўключала ўсе найбольш актуальныя пытанні сучаснага міжнароднага становішча: італа-германская інтэрвенцыя ў Іспаніі, пагроза, якая навісла над Чэхаславакіяй, пытанне аб Абісініі, аб італьянскіх прэтэнзіях на Міжземным моры, і, нарэшце, аб ваенным супрацоўніцтве Англіі і Францыі.

Пытанне аб умацаванні англа-французскага ваеннага супрацоўніцтва ўзнікла ў сувязі з непасрэдным узмацненнем германскай і італьянскай пагрозы. Пры ўсім імкненні англійскіх кансерватараў дамовіцца з агрэсарамі, яны не могуць не бачыць таго, што небяспека навісла як над французскімі граніцамі, так і над самой Англіяй. На самай справе, пад пагрозай і франка-германская і франка-італьянская граніцы; апрача таго, італа-германскія інтэрвенты прыкладаюць усе намаганні да таго, каб стварыць такую-ж пагрозу на франка-іспанскай граніцы.

Англія наўрад ці ў лепшым становішчы. Не гаворачы ўжо аб тым, што Лондан таксама ўязвімы для германскай авіяцыі, як і Парыж, неабходна памятаць, што праславутая формула Балдуіна — граніца Англіі на Рэйне — зараз больш актуальна, чым калі-небудзь. Рэзка змянілася становішча таксама і ў Міжземным моры, дзе брытанскі флот больш не адзіны гаспадар становішча. Усё гэта разам узятае пабуджае Англію і Францыю ліхаманкава ўзбройвацца, узмацняць ваеннае супрацоўніцтва абодвух дзяржаў.

Само сабой зразумела, што англа-французскае ваеннае супрацоўніцтва ў сучасных умовах магло-б паслужыць справе ўмацавання калектыўнай безапаснасці і барацьбе супроць далейшага развязвання фашысцкай агрэсіі. Аднак вынік англа-французскіх перагавораў паказвае, што брытанская дыпламатыя больш схіляецца да таго, каб скарыстаць англа-французскае супрацоўніцтва як адпраўны пункт для далейшага зговару з агрэсарамі, чым як бастыён міру і безапаснасці.

Варта прыгледзецца да таго, як былі вырашаны ўсе пытанні, стаяўшыя ў парадку дня англа-французскіх перагавораў, каб пераканацца, што ўрад Чэмберлена па-ранейшаму прадаўжае палітыку капітуляцыі перад фашысцкімі падпальшчыкамі вайны.

У пытанні аб італа-германскай інтэрвенцыі ў Іспаніі было прынята рашэнне прадаўжаць палітыку неўмяшання, г. зн. фактычна палітыку патурання агрэсіі. У пытанні аб Чэхаславакіі Англія асталася на пазіцыі адмаўлення ад якіх-небудзь абавязацельстваў аказаць дапамогу Чэхаславакіі. Больш таго, пасля англа-французскіх перагавораў паследваў сумесны націск Парыжа і Лондана на чэхаславацкі ўрад з мэтай пабудзіць апошні пайсці на максімальныя ўступкі Гітлеру. Пытанне аб Абісініі было вырашана ў карысць фашысцкай Італіі. Што-ж датычыць ваеннага супрацоўніцтва, то вынік перагавораў паказаў, што Англія дабіваецца і дабілася ўмацавання сваіх пазіцый на кантыненце, не даўшы Францыі ніякіх новых гарантый, ніякіх новых абавязацельстваў.

Такім чынам, Францыя апынулася ў яшчэ большай залежнасці ад Англіі, пайшла на яшчэ большае падпарадкаванне сваёй знешняй палітыкі Лондану. А Лондан марыць аб «пакце чатырох» г. зн. аб дырэкторыі чатырох капіталістычных дзяржаў, якія распараджаліся-б лёсам Еўропы. Пры дапамозе гэтага пакта Чэмберлен і Ко спадзяюцца рэгуліраваць апетыты агрэсараў, спадзяюцца пазбегнуць пасягання на свае ўладанні, афяраваўшы для гэтага інтарэсамі малых дзяржаў, інтарэсамі калектыўнай безапаснасці.

Дарэмныя надзеі! Цвердалобыя вярхушкі брытанскай палітыкі закрываюць вочы на тое, што, адмаўляючыся ад падтрымання калектыўнай безапаснасці, яны астаюцца тварам да твару з блокам агрэсараў. І калі нават ваенная магутнасць Англіі і Францыі пераўзыходзіць ваенную магутнасць Італіі і Германіі, то за Італіяй і Германіяй стаіць яшчэ іх японскі саюзнік. Апрача таго, палітыкай патурання, як паказаў вопыт, нельга спыніць агрэсара.

У Берліне і ў Рыме належным чынам ацанілі рэзультаты англа-французскіх перагавораў. Вядома, ні Гітлер, ні Мусаліні не прышлі ў захапленне ад узмацнення англа-французскага ваеннага супрацоўніцтва, але асаблівай трывогі яны не праяўляюць, вельмі добра ведаючы сучасны курс брытанскай знешняй палітыкі.

На англа-французскія перагаворы Гітлер і Мусаліні адказалі перагаворамі ў Рыме, узмацненнем ваеннага супрацоўніцтва фашысцкіх агрэсараў, зговарам аб падзеле свету.

Немінучым рэзультатам англа-французскіх і італа-германскіх перагавораў будзе ўзмацненне напружання ў міжнароднай абстаноўцы. Ні аб якім уміратварэнні Еўропы гаварыць, вядома, не прыходзіцца.

Уп. Галоўлітбела № Е—2029. Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 49. М., Л., Ш.